

Tampereen kaupunkiseudun

**Elinvoima, vetovoima ja pitovoima (EVP) -indeksin seutu-
ja kuntakohtainen analyysi**

Tammikuu 2025

KANGASALA

SISÄLTÖ

- 1. Kangasalan EVP-indeksi**
- 2. Tampereen kaupunkiseudun kuntien EVP-indeksi**
- 3. EVP-indeksin tausta ja lukuohje**

***Tampereen kaupunkiseudun analyysissä ovat mukana seuraavat kaupunkiseudun kunnat: Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi**

**BUSINESS
TAMPERE**

MDI
Part of FCG.

1. Kegagalan EVP- indeksi

ELINVOIMAINDEKSI

Tulonsaajien mediaanitulot 2023
(32 406 €)

Yritystiheys 2023*
(94,0)

35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2023
(86,5 %)

Työpaikkaomavaraisuus 2023
(57,9 %)

Taloudellinen huoltosuhde 2023
(120,1)

Avoimen sektorin työpaikkamuutos 2021-2023
(-2,7 %)

Talouselukuiindeksi 2023
(+2,0)

Yrityspäätantaa 2023*
(+1,1)

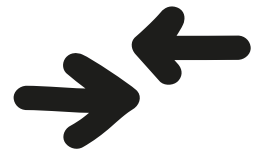

Koulutustasoindeksi 2023
(430)

Sairastavuusindeksi 2022
(94,1)

VETO- JA PITVOIMAINDEKSI

Väestönmuutos (%) 2019-2023
(+5,0 %)

Väestöennuste (%) 2023-2040
(+12,9 %)

Työllisten nettomuutto 2021-2023*
(+9,3)

Sisäisten muuttojen viikkaus 2021-2023*
(63,8)

Valmistuneet asunnot 2021-2023*
(114,8)

Vanhojen asuntojen neliöhinta 2023
(2 143 €)

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2023
(3,4 %)

Opiskelijoiden osuus 2023
(6,9 %)

15-34-vuotiaiden nettomuutto 2021-2023*
(+4,8)

Kesäasukkaiden määrä 2023*
(13,6)

*Suhteessa asukasmäärään

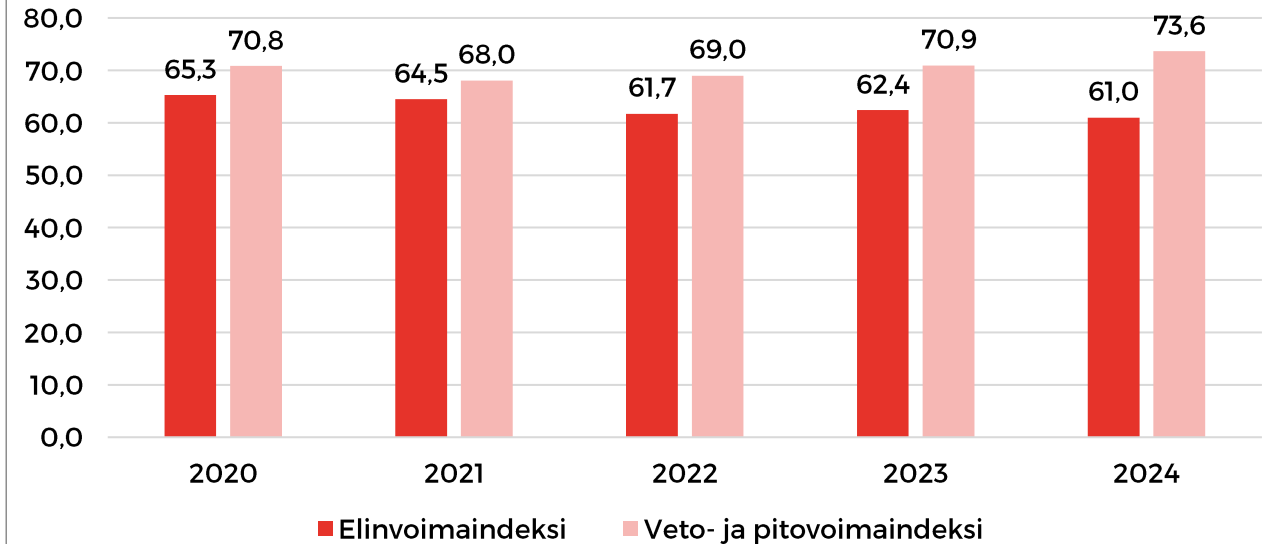
EVP-INDEKSI

Kangasalan elinvoima on EVP-indeksillä mitattuna Tampereen kaupunkiseudun neljänneksi vahvin ja koko maan 22:ksi vahvin. Kangasalan EVP-kokonaisindeksi oli 67,3 vuonna 2024. Kunnan elinvoima-indeksi oli 61,0 ja vetovoima- ja pitovoima-indeksi puolestaan 73,6, jonka taustalla on erityisesti vahvat luvut väestönkehitystä, muuttoliikettä ja rakentamista mitattavissa muuttujissa.

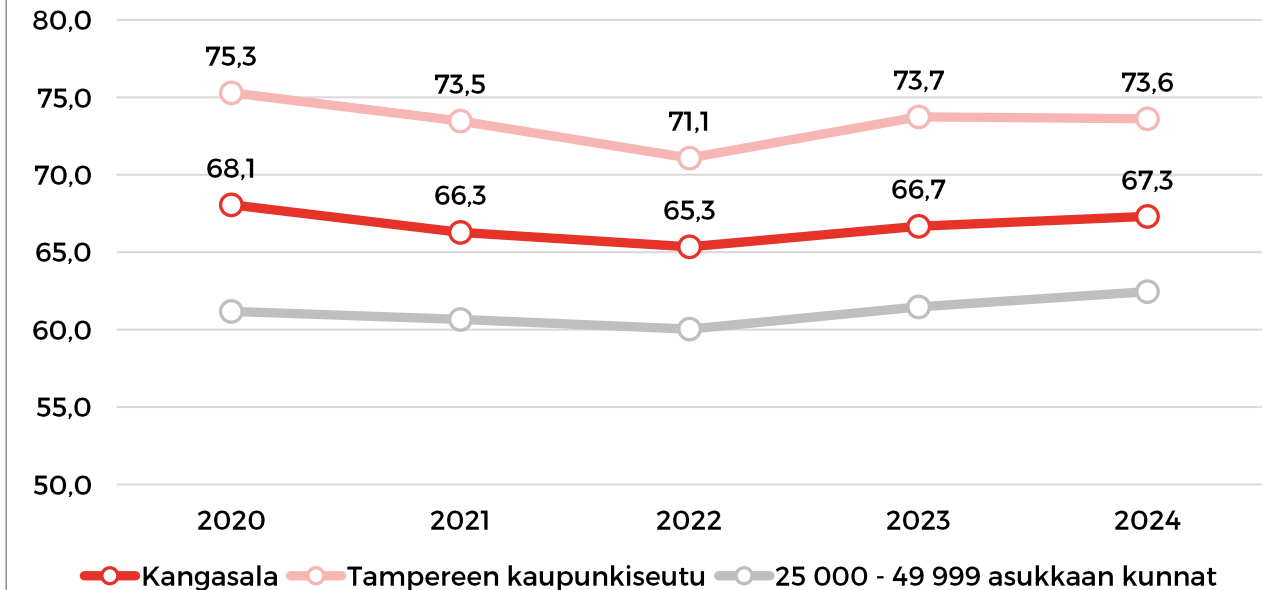
- Kangasalan EVP-indeksi oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien indeksin keskimääräinen arvo, mutta alhaisempi kuin Tampereen kaupunkiseudun indeksi. Varsin hyvän kokonaisindeksin taustalla on erityisesti suhteellisen vahva veto- ja pitovoima.
- Kokonaisindeksi laski vuosien 2020-2024 aikana, mutta on kasvanut vuoteen 2023 verrattuna. Koronapandemian aikana indeksi hieman laski, mutta lähti vuonna 2023 taas kasvuun.
- Indeksien hienoinen lasku vuosien 2020-2024 aikana johtuu muun muassa talouslukuindeksin kehityksestä verrattuna muuhun maahan, heikentyneestä sairastuvuusindeksistä sekä avoimen sektorin työpaikkojen vähenemisestä.

Lähde: MDI:n EVP-indeksi 2024

Kangasalan elinvoima- sekä veto- ja pitovoima-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

ELINVOIMA

Kangasalan elinvoimaindeksi on kohtalainen:

- **Tulonsaajien mediaanitulot** ovat olleet kunnassa erittäin korkeita, ja kasvua on tapahtunut jokaisena vuotena vuosien 2019-2023 aikana.
- **Työllisyysaste** 35-44-vuotiaiden ikäryhmässä on korkea, ja selvästi vahvempi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Työpaikkaomavaraisuusaste** on erittäin matala, mikä tarkoittaa, että alueella on vähemmän työpaikkoja kuin työllisiä. Tämä on kuitenkin hyvin tyypillistä suurten kaupunkien yhteydessä oleville kehyskunnille.
- **Taloudellinen huoltosuhde** on vahva. Huoltosuhde on vahvistunut vuosien 2019-2023 aikana, mutta laski vuoteen 2022 verrattuna.
- **Avoimen sektorin työpaikkamuutos** on ollut negatiivinen, laskien maltillisesti vuosien 2021-2023 aikana. Laskua on tapahtunut noin kolmella prosentilla.
- **Koulutustasoindeksi** on korkea ja kasvua on tapahtunut lähes kuudella prosentilla vuosien 2019-2023 aikana.
- **Yritystiheys** on heikohko koko maahan verrattuna, mutta samaa tasoa verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Talouselinvoimaindeksi** on kohtalainen ja samaa tasoa Manner-Suomen kuntien keskiarvon kanssa. Indeksillä on vahvistunut maltillisesti vuosien 2019-2023 aikana. Suuret investoinnit näkyvät velan kasvuna. Lisäksi tämä liittyy kasvaneisiin kustannuksiin ja sote-uudistukseen, jolla oli epäsymmetrinen vaikutus kuntiin.
- **Yrityspäätösaste asukasta kohden** on heikko ja jäi alhaisemmaksi muihin saman kokoluokan kuntiin nähden. Yrityspäätösaste on heikentynyt vuosien 2019-2023 aikana.
- **Sairastavuusindeksi** on vahvempi kuin Tampereen kaupunkiseudulla. Indeksillä on heikentynyt kuitenkin vuosien 2019-2022 aikana.

VETO- JA PITOVOIMA

Kangasalan veto- ja pitovoima on vahva:

- **Väestönkasvu** on ollut suhteellisesti tarkasteltuna erittäin voimakasta. Väkiluku on kasvanut kunnassa noin viidellä prosentilla viimeisen viiden vuoden aikana.
- **MDI:n väestöennusteen (2024)** mukaan väkiluvun ennakoidaan kasvavan erittäin voimakkaasti eli noin 13 prosentilla vuosien 2023-2040 aikana.
- **Työllisten nettomuutto** on ollut erittäin korkea ja muuttovoitot kasvaneet merkittävästi viime vuosien aikana, mikä heijastaa alueen houkuttelevuutta työikäiselle väestölle.
- **Valmistuneiden asuntojen määrä** suhteessa asukaslukuun on ollut korkea, ja kasvu on ollut erityisen voimakasta koronan jälkeen.
- **Opiskelijoiden osuus** väestöstä on varsin korkea, ja se on kasvanut vuosien 2019-2023 aikana.
- **15-34-vuotiaiden nettomuutto** on ollut erittäin vahvaa, kasvaen voimakkaasti vuosien 2019-2023 aikana.
- **Ulkomaalaistaustaisten osuus** on erittäin matala. Osuus jäi huomattavasti alhaisemmaksi kuin Tampereen kaupunkiseudulla ja koko maassa.
- **Sisäisten muuttojen määrä** on ollut alhaista sekä jäi matalammaksi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat** ovat korkeat ja lähes samaa tasoa Tampereen kaupunkiseudun kanssa. Neliöhinnoissa on tapahtunut selkeää kasvua vuosien 2019-2023 aikana.
- **Kesäasukkaiden määrä** on kohtalainen, mutta huomattavasti korkeampi verrattuna muihin saman kokoluokan kuntiin nähden.

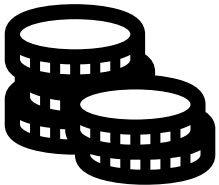

TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT

Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat 32 046 euroa vuonna 2023. Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

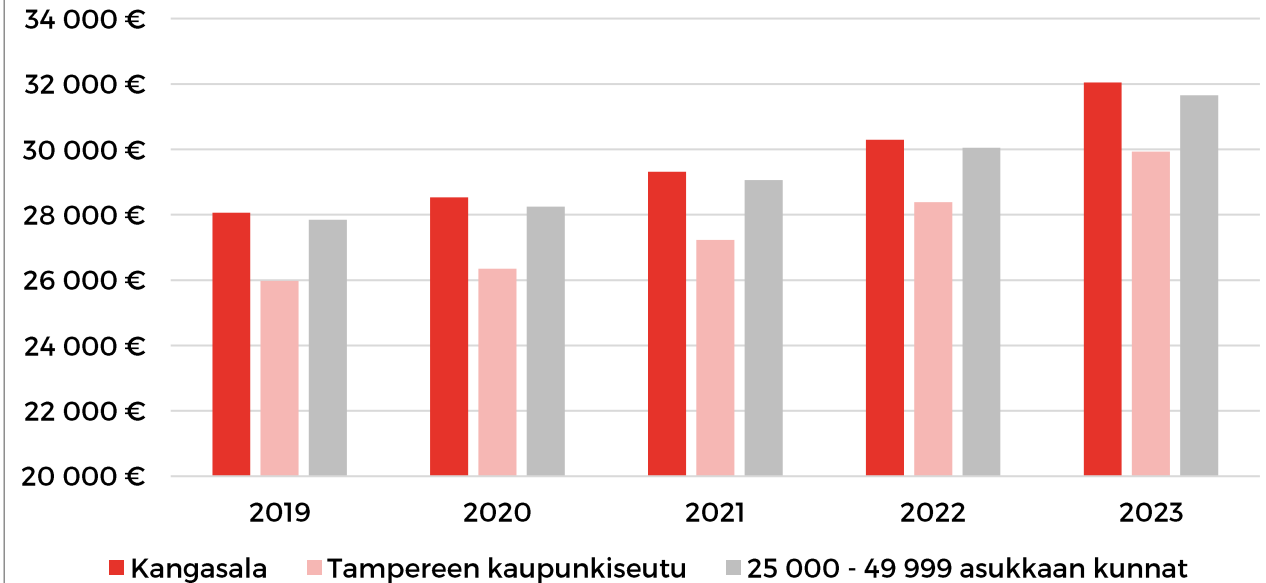

KANGASALAN TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoja suuremmat vuonna 2023. **Kangasalan tulonsaajien mediaanitulot olivat alhaisimmat verrokkiryhmässä, mutta kasvoivat kolmanneksi eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT OLIVAT 28 981 EUROA VUONNA 2023. Manner-Suomessa tulonsaajien mediaanitulot olivat suurimmat Kauniaisissa (43 524 €) ja Espoossa (36 314 €) sekä matalimmat Rautavaarassa (19 917 €).

Tulonsaajien mediaanitulot 2019-2023

Verrokkiryhmä	Tulonsaajien mediaanitulot 2019	Tulonsaajien mediaanitulot 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	31 419 €	35 293 €	+12,3 %	6
Vihti	29 585 €	33 461 €	+13,1 %	15
Ylöjärvi	28 217 €	32 454 €	+15,0 %	22
Mustasaari	27 885 €	32 311 €	+15,9 %	25
Kangasala	28 062 €	32 046 €	+14,2 %	30

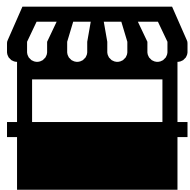

YRITYSTIHEYS

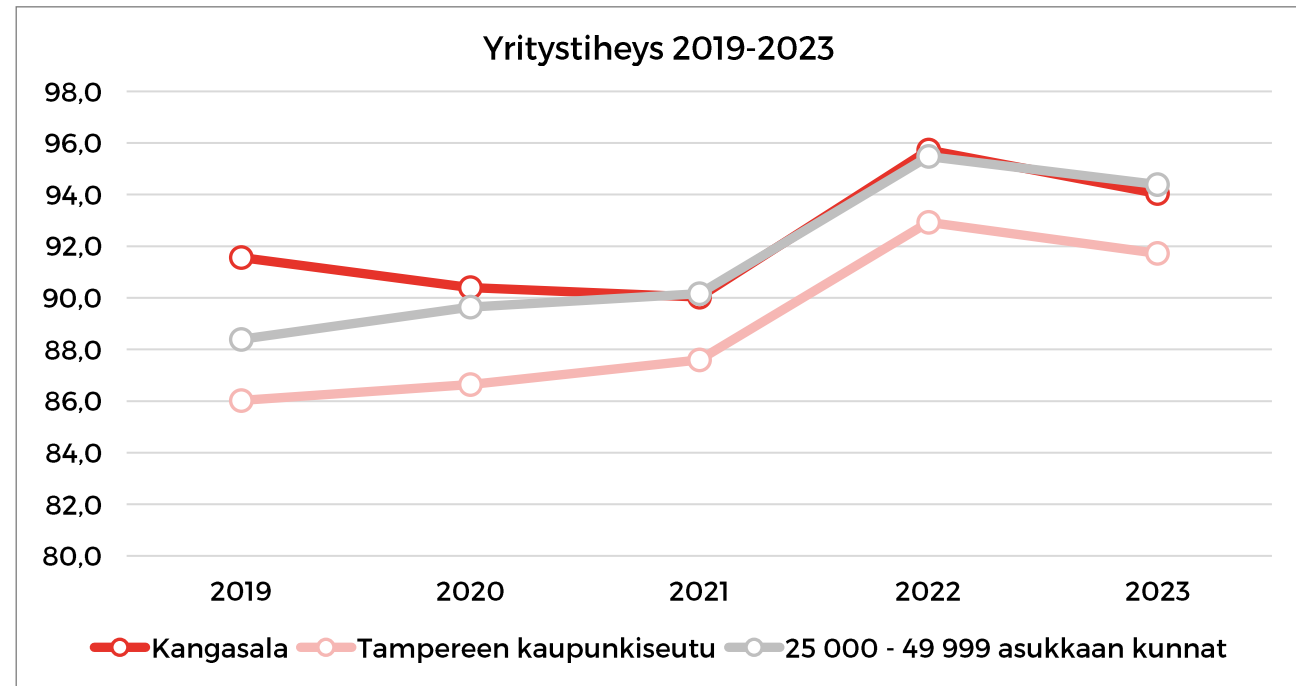
Kangasalla oli 94 yrityksen toimipaikkaa 1 000 asukasta kohden vuonna 2023. Kangasalan yritystiheys oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN YRITYSTIHEYS oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa hieman suurempi, mutta koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2023. **Kangasalan yritystiheys oli alhaisin verrokkiryhmässä, ja kasvoi kaikista vähiten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA YRITYSTIHEYS OLI 109,9 VUONNA 2023. Manner-Suomessa yritystiheys oli suurin Soinissa (245,1) ja Kustavissa (243,4) sekä alhaisin Kemissä (63,0).

Verrokkiryhmä	Yritystiheys 2019	Yritystiheys 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	115,6	124,0	+7,3 %	186
Vihti	103,7	112,5	+8,5 %	213
Ylöjärvi	94,8	102,7	+8,3 %	232
Nurmijärvi	89,8	100,4	+11,8 %	241
Kangasala	91,6	94,0	+2,7 %	255

35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE

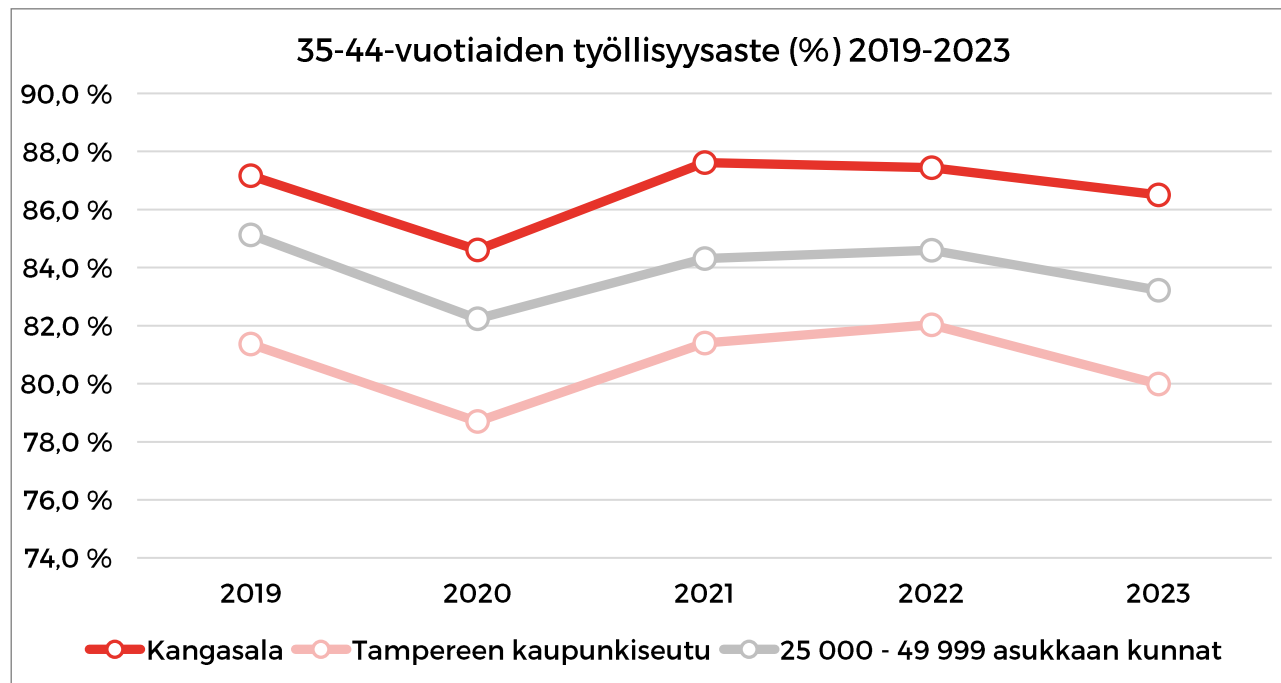
Kangasalan 35-44-vuotiaiden työllisyysaste oli 86,5 prosenttia vuonna 2023. Kangasalan työllisyysaste oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan työllisyysastetta merkittävästi korkeampi vuonna 2023. **Kangasalan työllisyysaste oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja heikkeni toiseksi vähiten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE OLI 79,7 PROSENTTIA VUONNA 2023. Manner-Suomessa työllisyysaste oli korkein Mustasaassa (91,9 %) ja Pedersören kunnassa (91,4 %) sekä alhaisin Rautavaarassa (65,3 %).

Verrokkiryhmä	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2019	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	91,7 %	91,9 %	+0,2 %-yks	1
Ylöjärvi	87,9 %	87,2 %	-0,8 %-yks	24
Kangasala	87,2 %	86,5 %	-0,7 %-yks	31
Nurmijärvi	87,9 %	85,9 %	-2,1 %-yks	44
Vihti	86,8 %	85,4 %	-1,4 %-yks	51

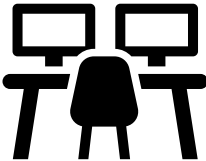

TYÖPAIKKAOMA- VARAISUUSASTE

Kangasalla oli 8 812 työpaikkaa ja 15 210 työllistä eli työpaikkaomavaraisuusaste oli 57,9 prosenttia vuonna 2023. Kangasalan työpaikkaomavaraisuus oli heikempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

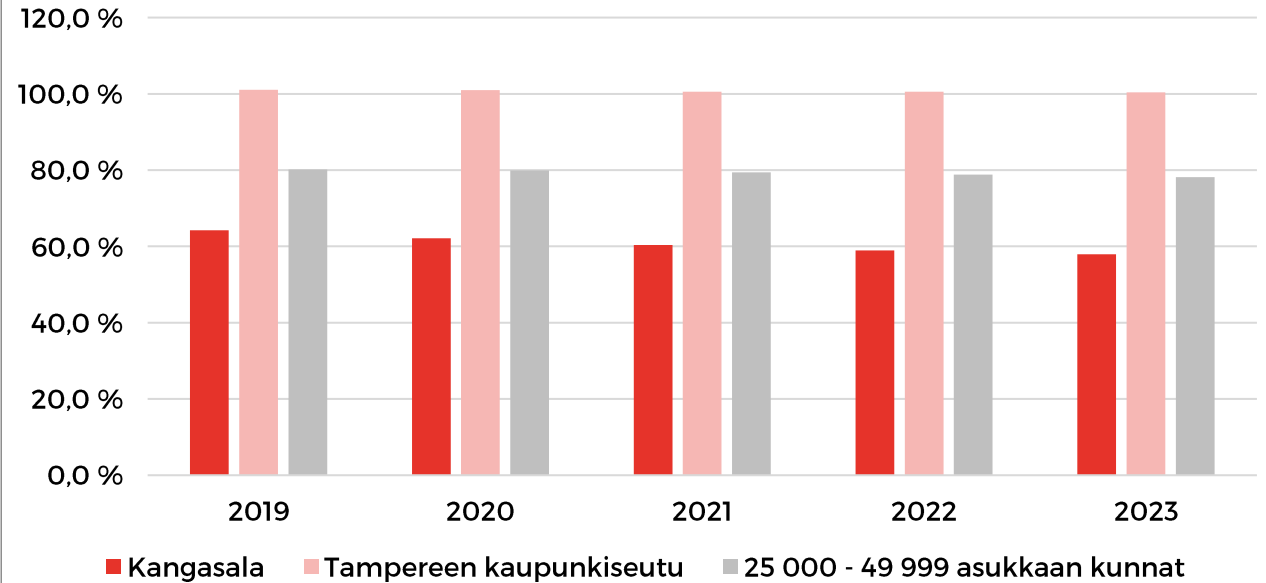

**KANGASALAN TYÖPAIKKAOMA-
VARAISUUS** oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa huomattavasti heikempi vuonna 2023. Kangasalan työpaikkaomavaraisuus oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä, mutta heikkeni kaikista eniten vuosina 2019-2023.

**MANNER-SUOMEN KUNTIEN
TYÖPAIKKAOMAVAR AISUUSASTE OLI
KESKIARVOLTAAN 85,6 PROSENTTIA
VUONNA 2023.** Manner-Suomessa työpaikkaomavaraisuus oli vahvin Harjavallassa (142,6 %) ja Pietarsaassa (137,5 %) sekä heikoin Taipalsaassa (40,1 %).

Työpaikkaomavaraisuusaste 2019-2023

Verrokkiryhmä	Työpaikkaomavaraisuusaste 2019	Työpaikkaomavaraisuusaste 2023 ↑	Muutos %-yks. 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	67,6 %	66,7 %	-0,9 %-yks	240
Kangasala	64,2 %	57,9 %	-6,3 %-yks	269
Mustasaari	59,3 %	57,6 %	-1,7 %-yks	272
Vihti	60,6 %	57,6 %	-3,0 %-yks	273
Nurmijärvi	61,4 %	57,2 %	-4,2 %-yks	274

TALOUELLINEN HUOLTOSUHDE

Kangasalla oli 120 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työllistä kohden vuonna 2023. Kangasalan taloudellinen huoltosuhde oli vahvempi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo.

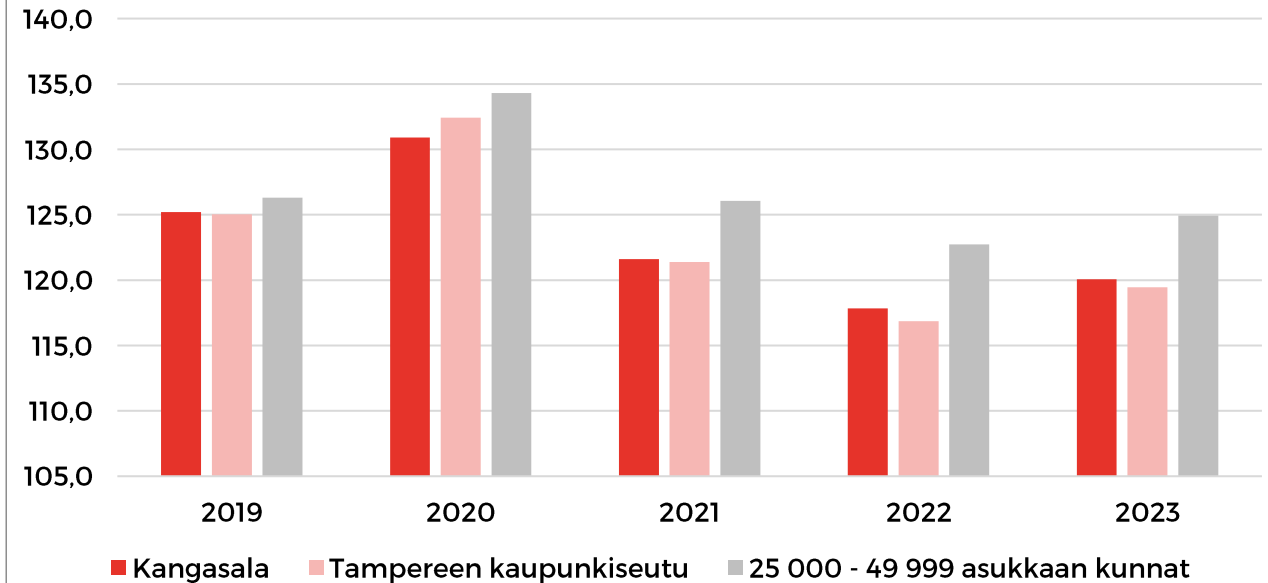

KANGASALAN TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa, mutta koko maan arvoa vahvempi vuonna 2023. **Kangasalan taloudellinen huoltosuhde oli toiseksi heikoin verrokkiryhmässä ja heikkeni toiseksi eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE OLI 131,8 VUONNA 2023. Manner-Suomessa huoltosuhde oli vahvin Kittilässä (93,5) ja Sipoossa (103,0) sekä heikoin Puolangalla (254,2).

Taloudellinen huoltosuhde 2019-2023

Verrokkiryhmä	Taloudellinen huoltosuhde 2019	Taloudellinen huoltosuhde 2023 ↓	Muutos 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	110,1	109,1	-1,0	10
Mustasaari	117,5	111,7	-5,8	14
Vihti	117,1	115,6	-1,5	20
Kangasala	125,2	120,1	-5,1	31
Ylöjärvi	122,6	120,8	-1,8	33

AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAMUUTOS

Kangasalla oli 6 227 avoimen sektorin työpaikkaa vuonna 2023 ja niiden määrä laski 2,7 prosentilla vuosina 2021-2023. Kangasalan avoimen sektorin työpaikkojen suhteellinen kehitys oli heikompaa kuin samankokoisissa kunnissa keskimäärin.

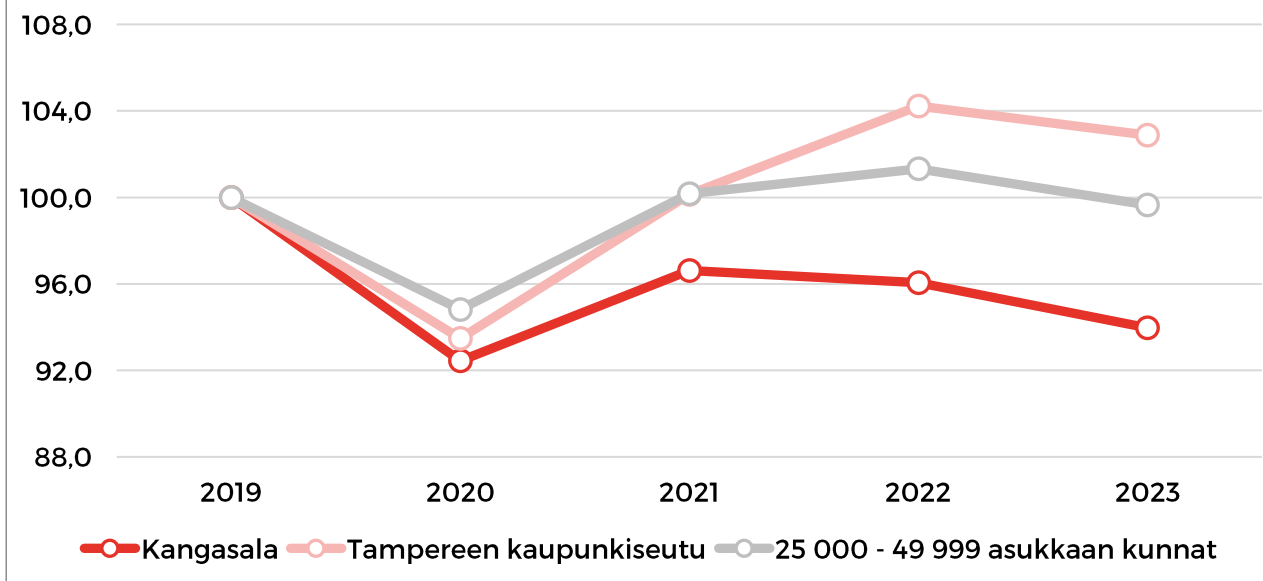

KANGASALAN AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKOJEN SUHTEELLINEN KEHITYS oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan kehitystä heikompaa vuosina 2021-2023. Kangasalan avoimen sektorin työpaikkojen määrä oli kolmanneksi suurin verrokkiryhmässä, mutta suhteellinen kehitys toiseksi heikointa ajanjakson aikana.

KOKO MAASSA AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKAT KASVOIVAT 0,3 PROSENTILLA VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa avoimen sektorin työpaikat kasvoivat suhteellisesti eniten Kauniaisissa (+36,2 %) ja Kolarissa (+11,2 %) sekä laski eniten Pyhäjoella (-43,4 %).

Avoimen sektorin työpaikkojen kehitys 2019-2023, indeksoitu 2019=100

Verrokkiryhmä	Avoimen sektorin työpaikat 2021	Avoimen sektorin työpaikat 2023	Muutos % 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	3 316	3 386	+2,1 %	35
Ylöjärvi	7 619	7 586	-0,4 %	69
Nurmijärvi	9 471	9 330	-1,5 %	93
Kangasala	6 403	6 227	-2,7 %	120
Vihti	5 899	5 548	-6,0 %	202

TALOUSLUKUINDEKSI

Kangasalan talouslukuindeksi oli positiivinen 2,0 vuonna 2023. Kangasalan talouslukuindeksi ja kuntatalouden liikkumavara oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskiarvo.

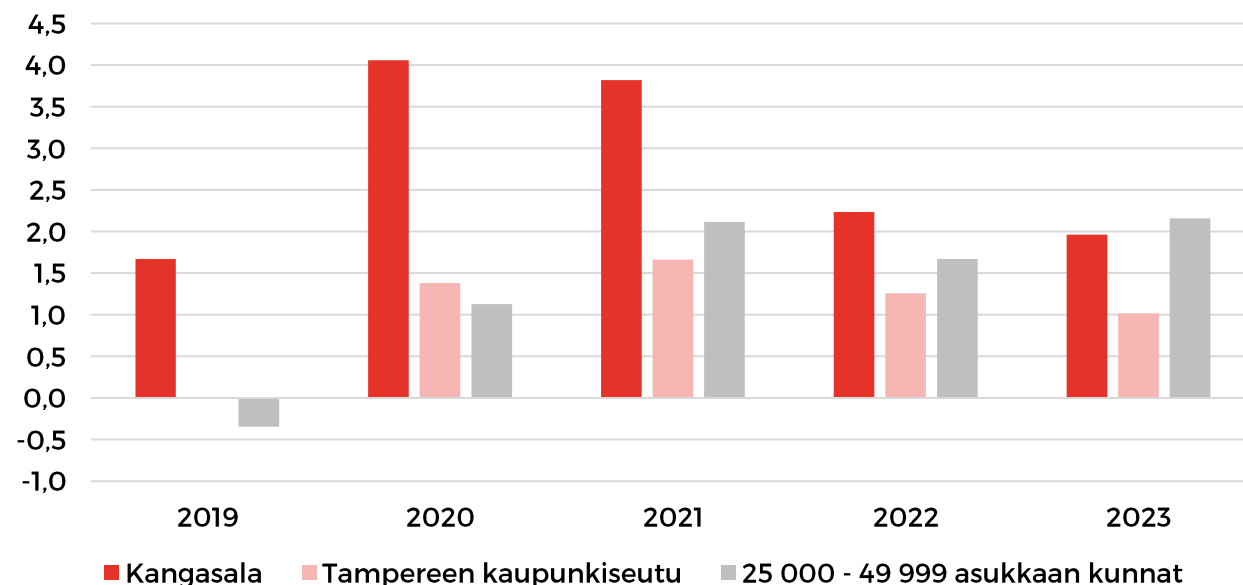

KANGASALAN TALOUSLUKUINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun kuntien keskiarvoa vahvempi vuonna 2023. **Kangasalan talouslukuindeksi oli kolmanneksi vahvin verrokkiryhmässä, mutta vahvistui kaikista vähiten vuosina 2019-2023.**

MANNER-SUOMEN KUNTIEN TALOUSLUKUINDEKSI OLI KESKIARVOLTAAN 1,5 VUONNA 2023. Manner-Suomessa talouslukuindeksi oli vahvin Kittilässä (+19,6) ja Koski Tl:ssä (+12,4) sekä heikoin Lestijärvellä (-12,5).

Talouslukuindeksi 2019-2023

Verrokkiryhmä	Talouslukuindeksi 2019	Talouslukuindeksi 2023 ↑	Muutos 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Vihti	-0,8	+4,0	+4,8	54
Nurmijärvi	+0,3	+3,5	+3,3	70
Kangasala	+1,7	+2,0	+0,3	123
Ylöjärvi	+0,8	+1,3	+0,5	142
Mustasaari	-1,3	+0,3	+1,6	183

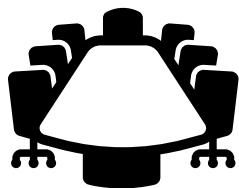

YRITYSPERUSTANTA

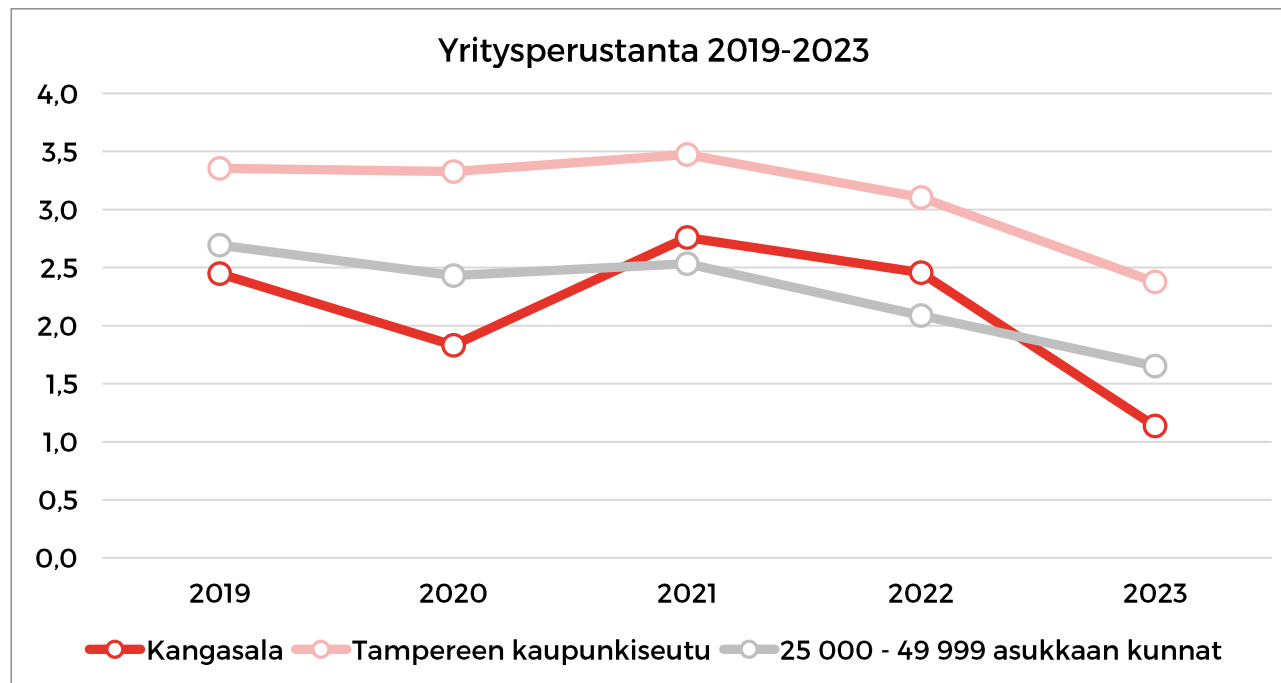
Kangasalan yritysperustanta oli positiivinen 38 yrityksellä vuonna 2023. Kangasalan yritys-perustanta 1 000 asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2023. **Kangasalan yritysperustanta 1 000 asukasta kohden oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä.**

KOKO MAASSA YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 1,9 VUONNA 2023. Manner-Suomessa yritys-perustanta oli vahvin Savukoskella (+8,2) ja Utsjoella(+7,9) sekä heikoin Lestijärvellä (-7,3).

Verrokkiryhmä	Yritysperustanta 2023	Yritysperustanta (1 000 as. kohden) 2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	+136	+3,0	27
Ylöjärvi	+60	+1,8	76
Vihti	+34	+1,2	116
Kangasala	+38	+1,1	122
Mustasaari	+13	+0,7	167

KOULUTUSTASO- INDEKSI

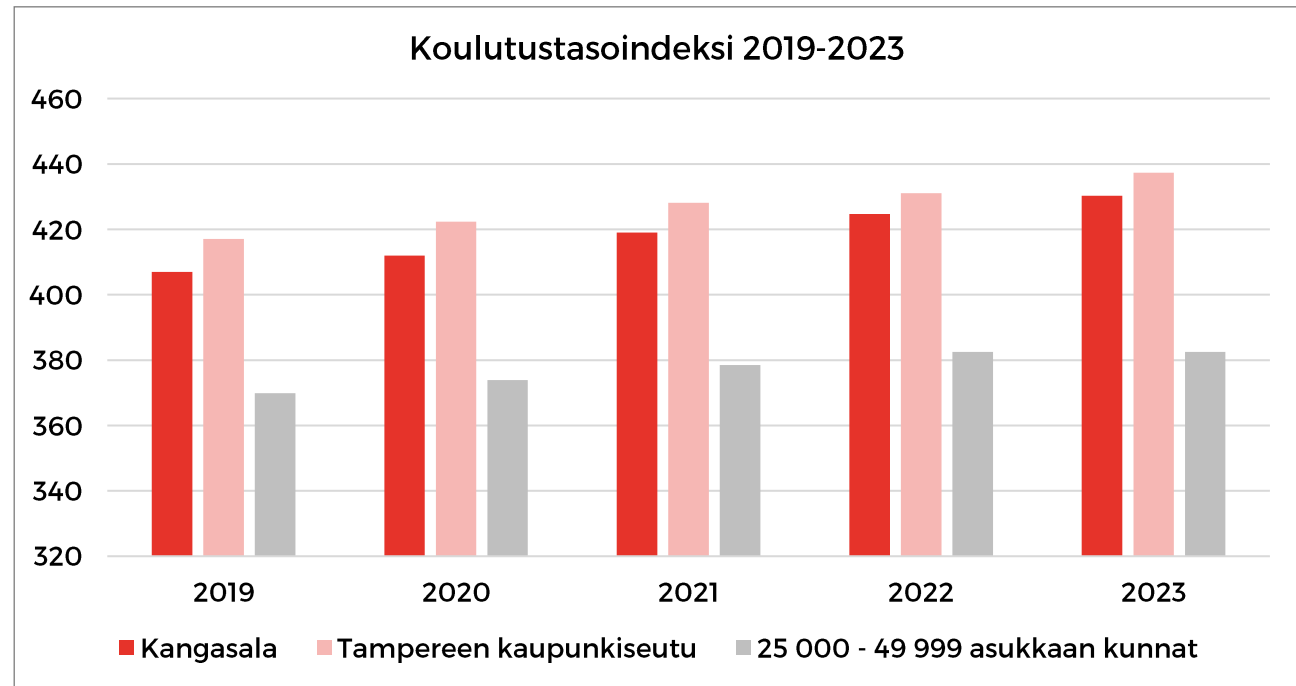
Kangasalla perusasteen jälkeistä korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin 4,3 vuotta eli koulutustaso-indeksi oli 430 vuonna 2023. Kangasalan indeksi oli vahvempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN KOULUTUSTASOINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa ja koko maan indeksiä vahvempi vuonna 2023. **Kangasalan koulutustaso-indeksi oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA KOULUTUSTASOINDEKSI OLI 396 VUONNA 2023. Manner-Suomessa indeksi oli vahvin Kauniaisissa (606) ja Espoossa (495) sekä heikoin Kivijärvellä (241).

Verrokkiryhmä	Koulutustaso-indeksi 2019	Koulutustaso-indeksi 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	414	435	+5,0 %	14
Kangasala	407	430	+5,7 %	15
Ylöjärvi	386	411	+6,4 %	27
Nurmijärvi	375	388	+3,4 %	40
Vihti	367	380	+3,5 %	48

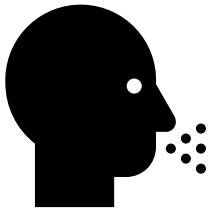

SAIRASTAVUUS- INDEKSI

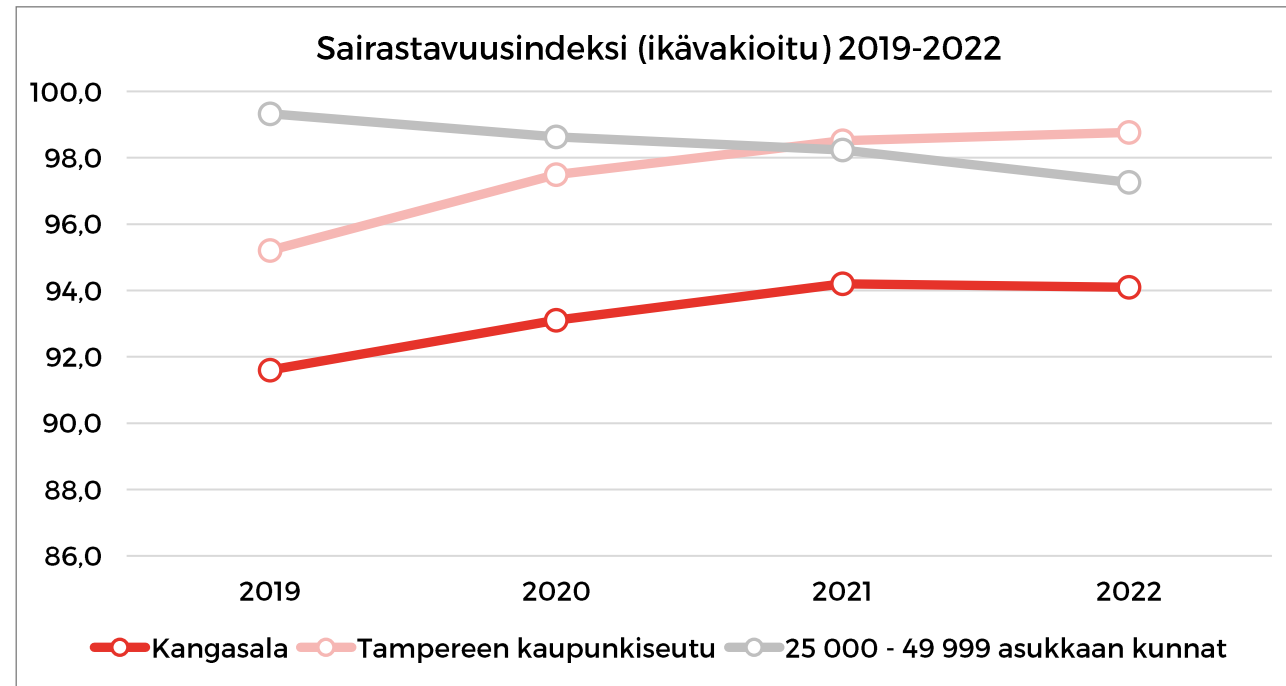
Kangasalan sairastavuusindeksi oli 94,1 vuonna 2022. Kangasalan indeksi oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN SAIRASTAVUUSINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseutua vahvempi vuonna 2022. **Kangasalan sairastavuusindeksi oli kaikista heikoin verrokki-ryhmässä, mutta vahvistui toiseksi eniten vuosina 2019-2022.**

MANNER-SUOMESSA SAIRASTAVUUSINDEKSI oli vahvin Pedersören kunnassa (68,3) ja Korsnäsissä (71,0) sekä heikoin Tuusniemessä (161,1) vuonna 2022.

Verrokkiryhmä	Sairastavuusindeksi 2019	Sairastavuusindeksi 2022 ↓	Muutos % 2019-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	76,9	77,4	+0,7 %	7
Nurmijärvi	89,9	86,2	-4,1 %	24
Ylöjärvi	88,2	91,9	+4,2 %	51
Vihti	95,4	93,7	-1,8 %	67
Kangasala	91,6	94,1	+2,7 %	71

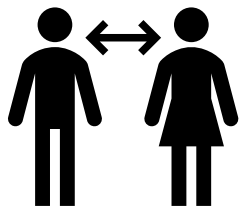

VÄESTÖNMUUTOS

Kangasalan väkiluku kasvoi 1 605 henkilöllä eli 5,0 prosentilla vuosien 2019-2023 aikana. Kangasalan suhteellinen väestönkasvu oli voimakkaampaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.

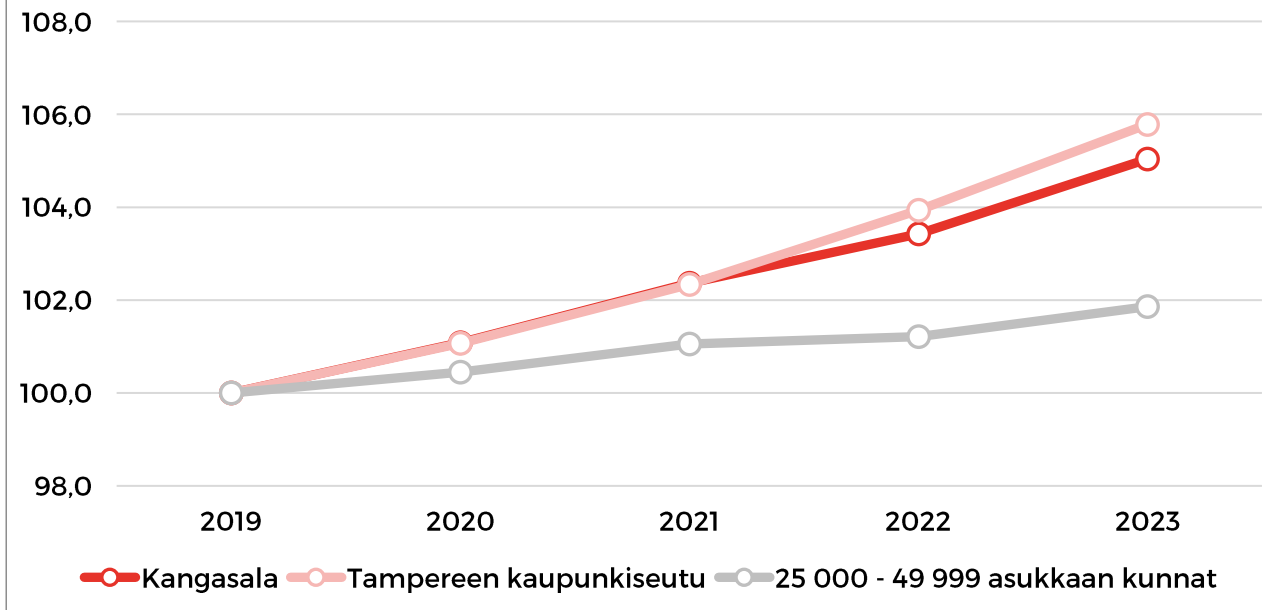

KANGASALAN SUHTEELLINEN VÄESTÖNKASVU oli Tampereen kaupunkiseudun kasvun kanssa samaa tasoa ja koko maan kasvua korkeampi vuosina 2019-2023. Kangasalan väkiluku oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja suhteellinen väestönkasvu kaikista korkeinta tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKU KASVOI 1,4 PROSENTILLA VUOSINA 2019-2023. Manner-Suomessa suhteellinen väestönkehitys oli korkeita Espoossa (+8,4 %) ja Luodossa (+7,9 %) sekä alhaisinta Rautavaarassa (-11,1 %).

Suhteellinen väestönkehitys 2019-2023

Verrokkiryhmä	Väestö 2019	Väestö 2023	Muutos % 2019-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	31 868	33 473	+5,0 %	15
Nurmijärvi	42 993	44 785	+4,2 %	21
Mustasaari	19 448	19 763	+1,6 %	41
Ylöjärvi	33 254	33 677	+1,3 %	47
Vihti	29 158	28 811	-1,2 %	90

MDI:N VÄESTÖENNUSTE

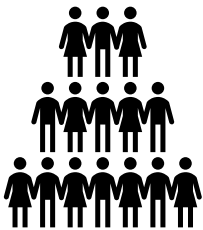
Kangasalan väkiluvun ennakoitaan kasvavan 4 320 henkilöllä eli 10,8 prosentilla vuosien 2023-2040 aikana. Kangasalan suhteellisen väestönkasvun ennakoitaan olevan voimakkaampaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.

KANGASALAN SUHTEELLISEN VÄESTÖNKASVUN ENNAKOIDAAN

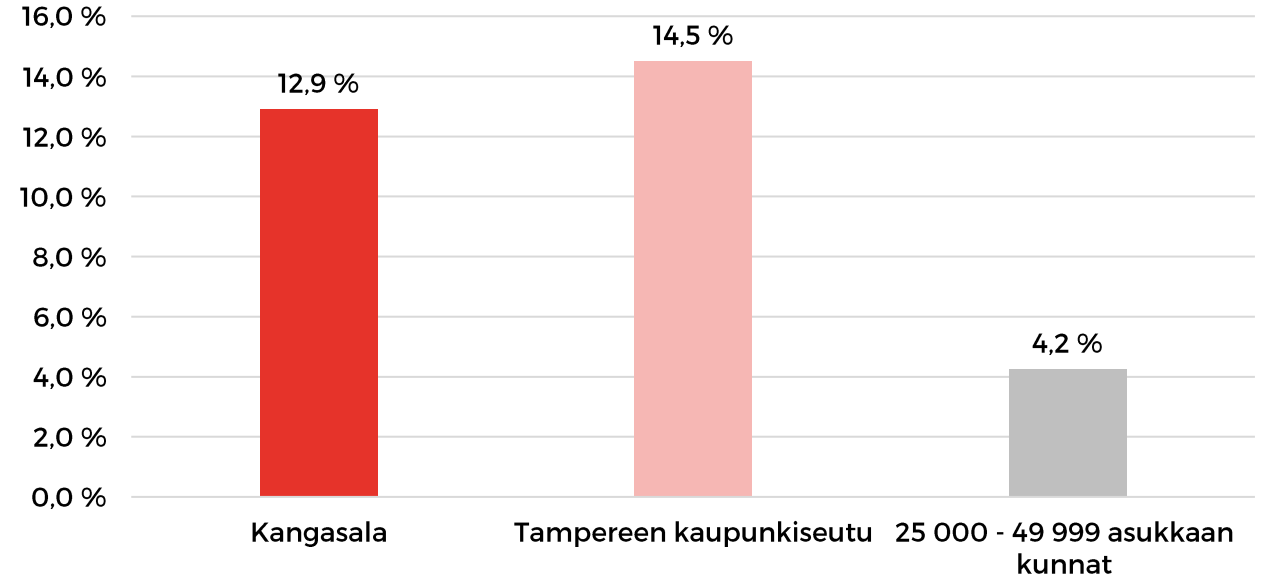
olevan Tampereen kaupunkiseudun kasvua hieman alhaisempaa, mutta koko maan kasvua korkeampaa vuosina 2023-2040. Kangasalan väkiluvun ennakoitaan olevan toiseksi korkein verrokki-ryhmässä ja suhteellisen väestönkasvun olevan kaikista korkeinta tarkastelu-jakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKUN ENNAKOIDAAN KASVAVAN 2,6 PROSENTILLA VUOSINA 2023-2040. Manner-Suomessa suhteellisen väestönkasvun ennakoitaan olevan korkeinta Espoossa (+24,2 %) ja Vantaalla (+20,9 %) sekä alhaisinta Soinissa (-29,4 %).

Ennakoitu suhteellinen väestönmuutos 2023-2040

Verrokkiryhmä	Väestö 2023	Väestö 2040	Muutos % 2023-2040 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /224
Kangasala	33 473	37 795	+12,9 %	11
Nurmijärvi	44 785	49 388	+10,3 %	20
Mustasaari	19 763	20 283	+2,6 %	35
Ylöjärvi	33 677	34 522	+2,5 %	36
Vihti	28 811	27 567	-4,3 %	64

TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO

Kangasala sai muuttovoittoa työllisistä yhteensä 923 henkilöä vuosina 2021-2023. Kangasalan työllisten nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto.

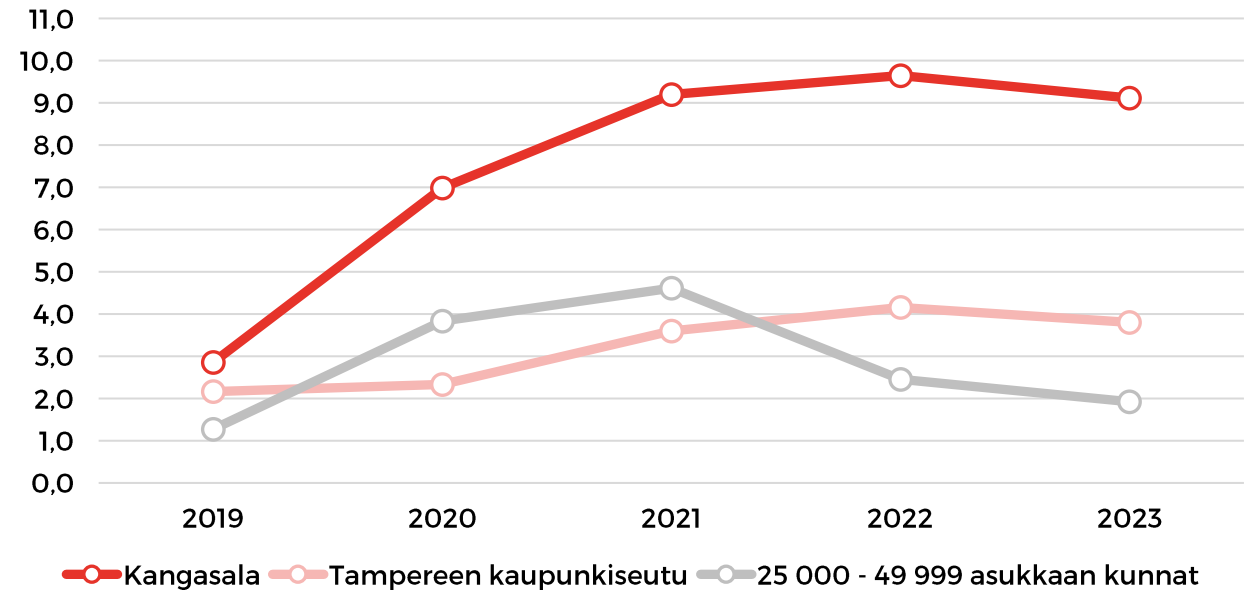

KANGASALAN TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa suurempi vuosina 2021-2023. **Kangasalan nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.**

MANNER-SUOMESSA TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Pelkosenniemessä (+21,9) ja Kittilässä (+21,8) sekä alhaisin Halsualla (-10,8) vuosina 2021-2023.

Työllisten nettomuutto (1000 asukasta kohden) 2019-2023

Verrokkiryhmä	Työllisten nettomuutto 2021-2023	Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	+923	+9,3	9
Nurmijärvi	+715	+5,4	27
Mustasaari	+231	+3,9	40
Ylöjärvi	+311	+3,1	51
Vihti	+35	+0,4	116

SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS

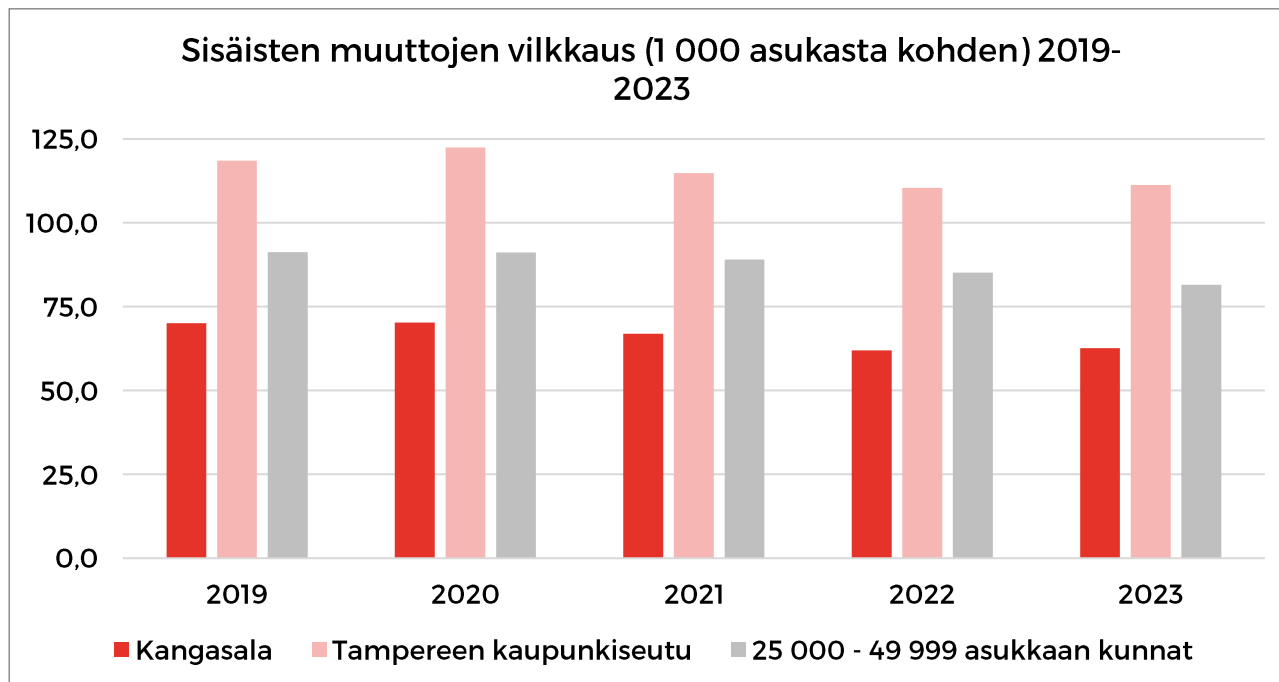
Kangasalan kuntarajojen sisällä tapahtui yhteensä 6 319 sisäistä muuttoja vuosina 2021-2023. Kangasalan sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli alhaisempi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa merkittävästi alhaisempi vuosina 2021-2023. **Kangasalan sisäisten muuttojen vilkkaus oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.**

KOKO MAASSA SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 103,7 VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa muuttojen määrä 1 000 asukasta kohden oli suurinta Helsingissä (156,1) ja Jyväskylässä (145,4) sekä alhaisinta Pyhärannassa (23,5).

Verrokkiryhmä	Sisäisten muuttojen määrä 2021-2023	Sisäisten muuttojen määrä (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	10 167	76,2	68
Vihti	6 183	71,1	85
Kangasala	6 319	63,8	124
Ylöjärvi	6 063	60,1	139
Mustasaari	2 548	43,2	240

VALMISTUNEET ASUNNOT

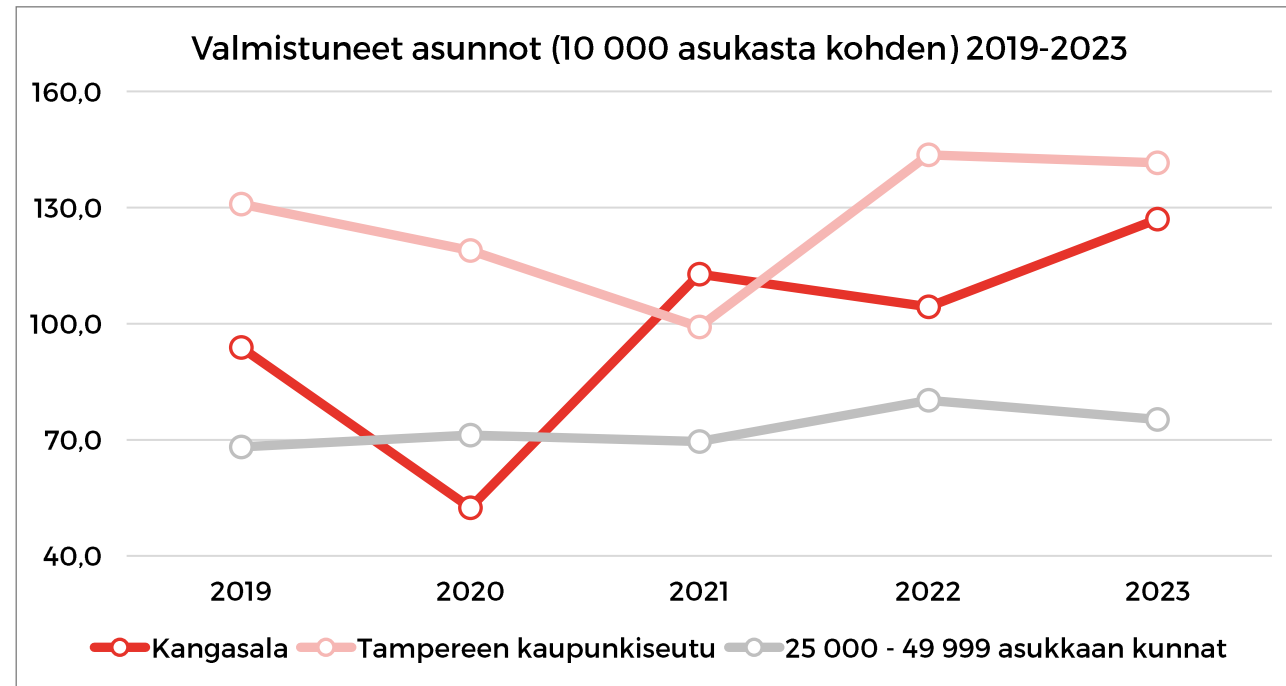
Kangasalle valmistui yhteensä 1 137 asuntoa vuosina 2021-2023. Kangasalle valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALLE VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ 10 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa alhaisempi, mutta koko maan arvoa korkeampi vuosina 2021-2023. Kangasalle valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA ASUNTOJA VALMISTUI 10 000 ASUKASTA KOHDEN YHTEENSÄ 72 VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa asuntoja valmistui 10 000 asukasta kohden eniten Tuusulassa (191,6) ja Espoossa (178,3). Asuntoja ei valmistunut ollenkaan yhteensä kuudessa kunnassa.

Verrokkiryhmä	Valmistuneet asunnot 2021-2023	Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	1 137	114,8	11
Nurmijärvi	1 235	92,6	20
Ylöjärvi	526	52,2	42
Mustasaari	266	45,1	53
Vihti	285	32,8	71

VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT

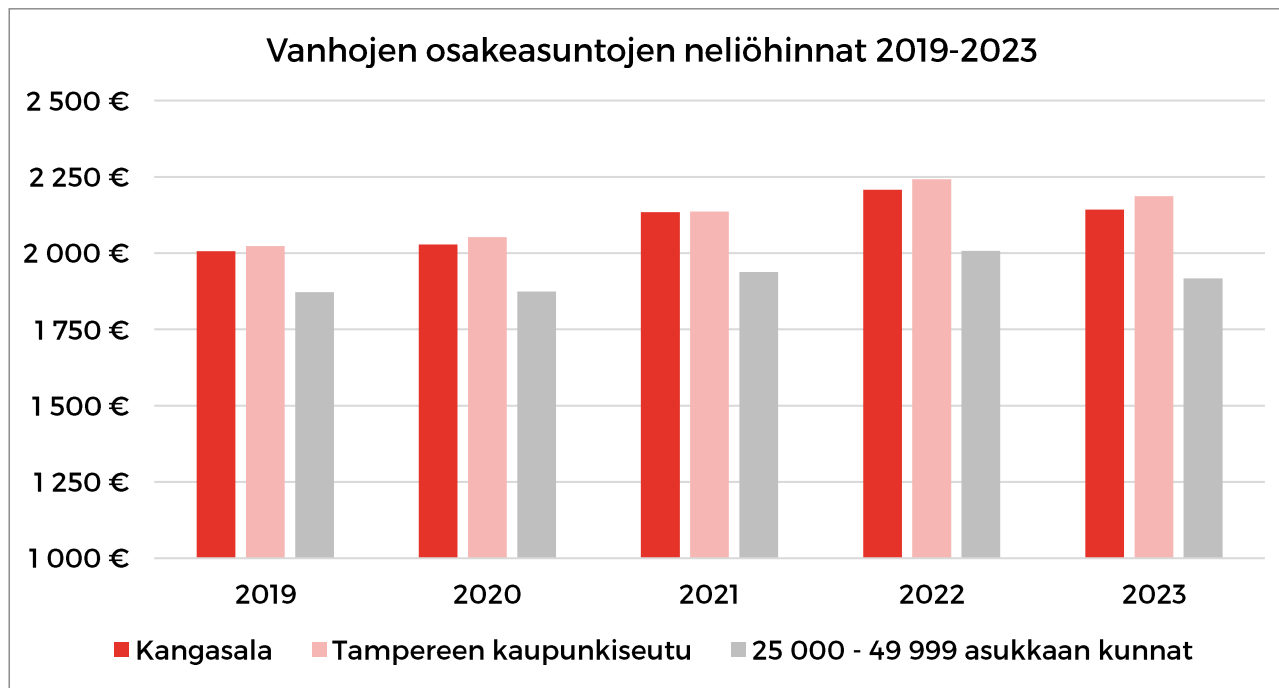
Kangasalan vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat 2 143 euroa vuonna 2023. Kangasalan neliöhinnat olivat korkeammat kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen neliöhinta.

KANGASALAN VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT olivat Tampereen kaupunkiseudun hintojen kanssa lähes samaa tasoa, mutta koko maan hintoja selkeästi alhaisemmat vuonna 2023. **Kangasalan neliöhinnat olivat kolmanneksi korkeimmat verrokkiryhmässä ja kasvoivat suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT OLIVAT 2 688 EUROA VUONNA 2023. Manner-Suomessa neliöhinnat olivat korkeimmat Helsingissä (5 278 €), Kauniaisissa (4 439 €) ja Espoossa (3 869 €).

Verrokkiryhmä	Neliöhinta 2019	Neliöhinta 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /224
Ylöjärvi	2 002 €	2 290 €	+14,4 %	17
Nurmijärvi	2 160 €	2 244 €	+3,9 %	19
Kangasala	2 006 €	2 143 €	+6,8 %	20
Vihti	1 991 €	1 976 €	-0,8 %	30
Mustasaari	1 718 €	1 715 €	-0,2 %	47

ULKOMAALAIS- TAUSTAISTEN OSUUS

Kangasalla oli yhteensä 1 144 ulkomaalaistaustaista henkilöä vuonna 2023. Kangasalan ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus väestöstä oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen osuus.

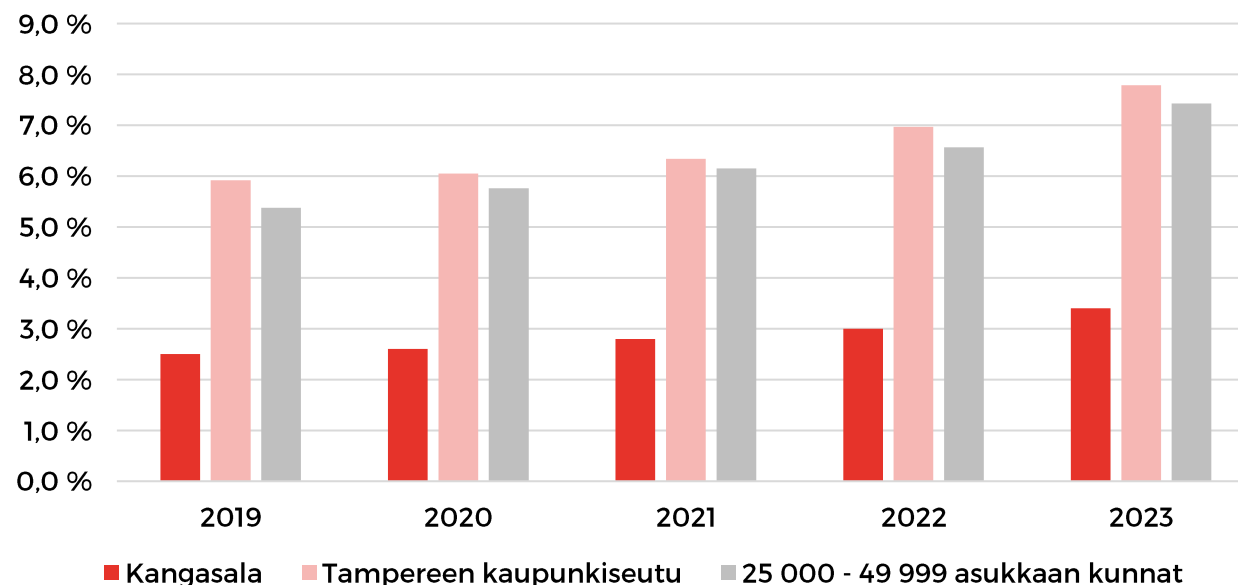
KANGASALAN ULKOMAALAISTAUSTAISTEN HENKILÖIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuuksia selkeästi alhaisempi vuonna 2023. Kangasalan ulkomaalaistaustaisten osuus oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi kolmanneksi eniten vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA ULKOMAALAISTAUSTAISTEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 10,2 PROSENTTIA VUONNA 2023. Manner-Suomessa ulkomaalaistaustaisten osuus oli korkein Vantaalla (27,4 %) ja Espoossa (23,8 %) sekä alhaisin Reisjärvellä (0,5 %).

Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä 2019-2023

Verrokkiryhmä	Ulkomaalaistaustaisten osuus 2019	Ulkomaalaistaustaisten osuus 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	5,4 %	7,8 %	+2,4 %-yks	35
Vihti	5,7 %	7,1 %	+1,4 %-yks	40
Mustasaari	3,2 %	3,8 %	+0,6 %-yks	140
Kangasala	2,5 %	3,4 %	+0,9 %-yks	160
Ylöjärvi	2,5 %	3,1 %	+0,6 %-yks	176

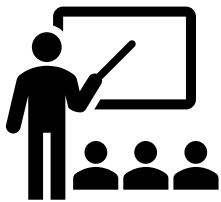

OPIKELIJOIDEN OSUUS

Kangasalla oli yhteensä 2 311 opiskelijaa vuonna 2023. Kangasalan opiskelijoiden osuus väestöstä oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen osuus.

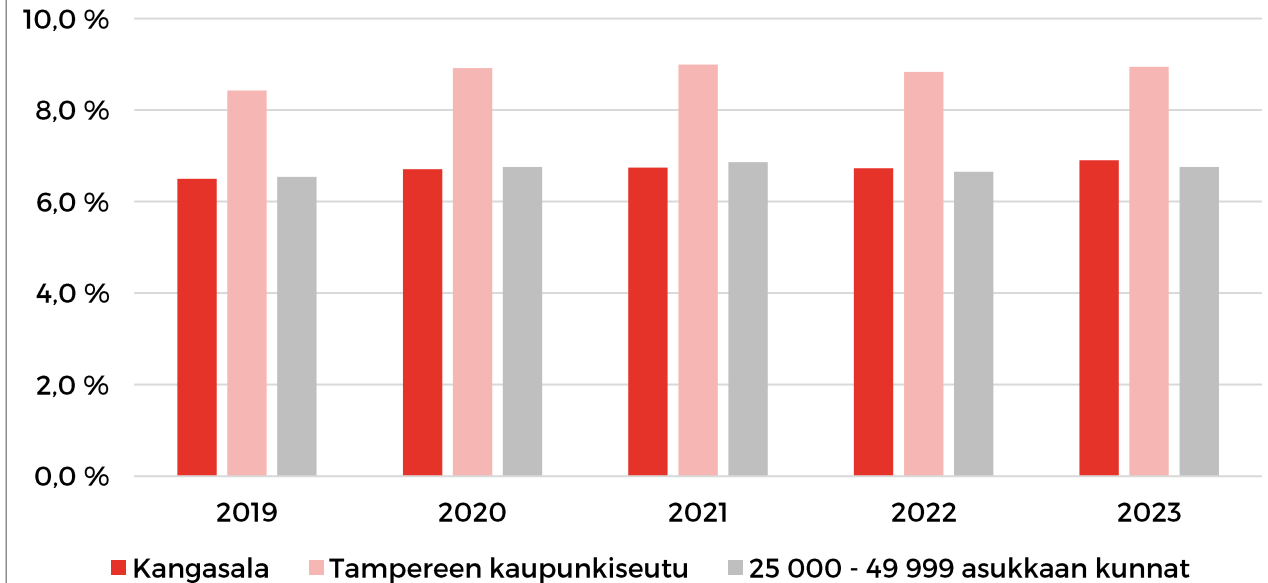

KANGASALAN OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuuksia alhaisempi vuonna 2023. **Kangasalan opiskelijoiden osuus oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 7,6 PROSENTTIA VUONNA 2023. Manner-Suomessa opiskelijoiden osuus oli korkein Joensuussa (11,2 %) ja Jyväskylässä (11,1 %) sekä alhaisin Kaskisessa (2,2 %).

Opiskelijoiden osuus väestöstä 2019-2023

Verrokkiryhmä	Opiskelijoiden osuus 2019	Opiskelijoiden osuus 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	6,5 %	6,9 %	+0,4 %-yks	41
Nurmijärvi	6,8 %	6,7 %	-0,2 %-yks	55
Vihti	6,3 %	6,6 %	+0,3 %-yks	62
Ylöjärvi	6,6 %	6,4 %	-0,2 %-yks	76
Mustasaari	5,8 %	6,1 %	+0,3 %-yks	104

15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO

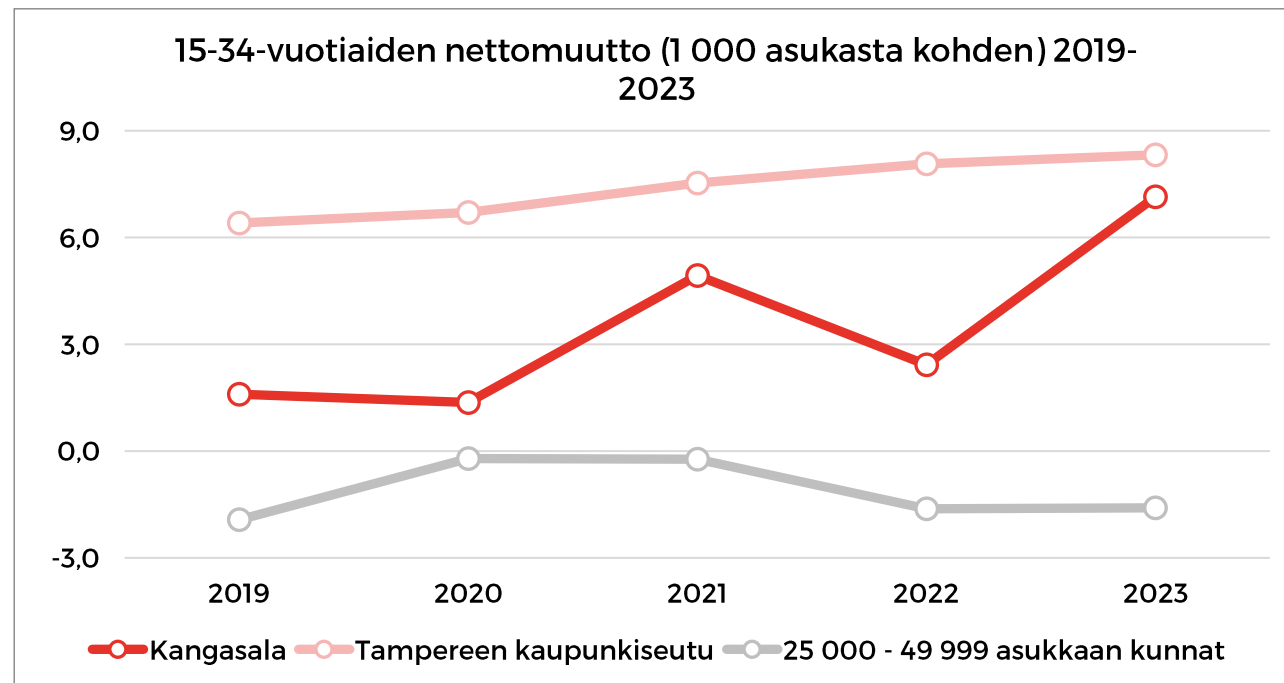
Kangasala sai muuttovoittoa 15-34-vuotiaista yhteensä 480 henkilöä vuosina 2021-2023. Kangasalan 15-34-vuotiaiden nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli korkeampi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto.

KANGASALAN 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa alhaisempi vuosina 2021-2023. Kangasalan nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

MANNER-SUOMESSA 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Kittilässä (+11,6) ja Tampereella (+10,9) sekä alhaisin Kyyjävellä (-18,6) vuosina 2021-2023.

Verrokkiryhmä	15-34-vuotiaiden nettomuutto 2021-2023	15-34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	+480	+4,8	9
Mustasaari	+27	+0,5	24
Ylöjärvi	-164	-1,6	49
Nurmijärvi	-286	-2,1	59
Vihti	-541	-6,2	178

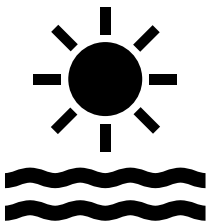

KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ

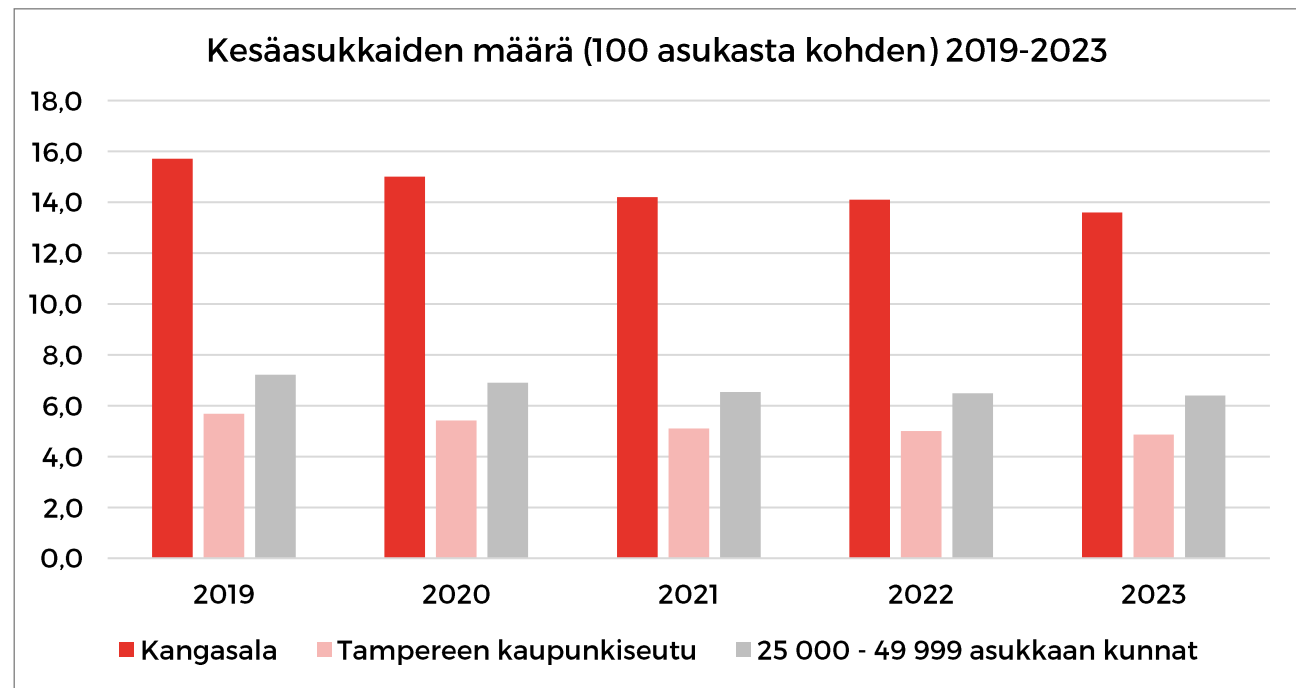
Kangasalla oli yhteensä 4 558 kesäasukasta vuonna 2023. Kangasalan kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

KANGASALAN KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa suurempi vuonna 2023. **Kangasalan kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä.**

KOKO MAASSA KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN OLI 9,1 VUONNA 2023. Manner-Suomessa kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurin Kustavissa (436,1), Puumalassa (241,0) ja Kuhmoisissa (210,6).

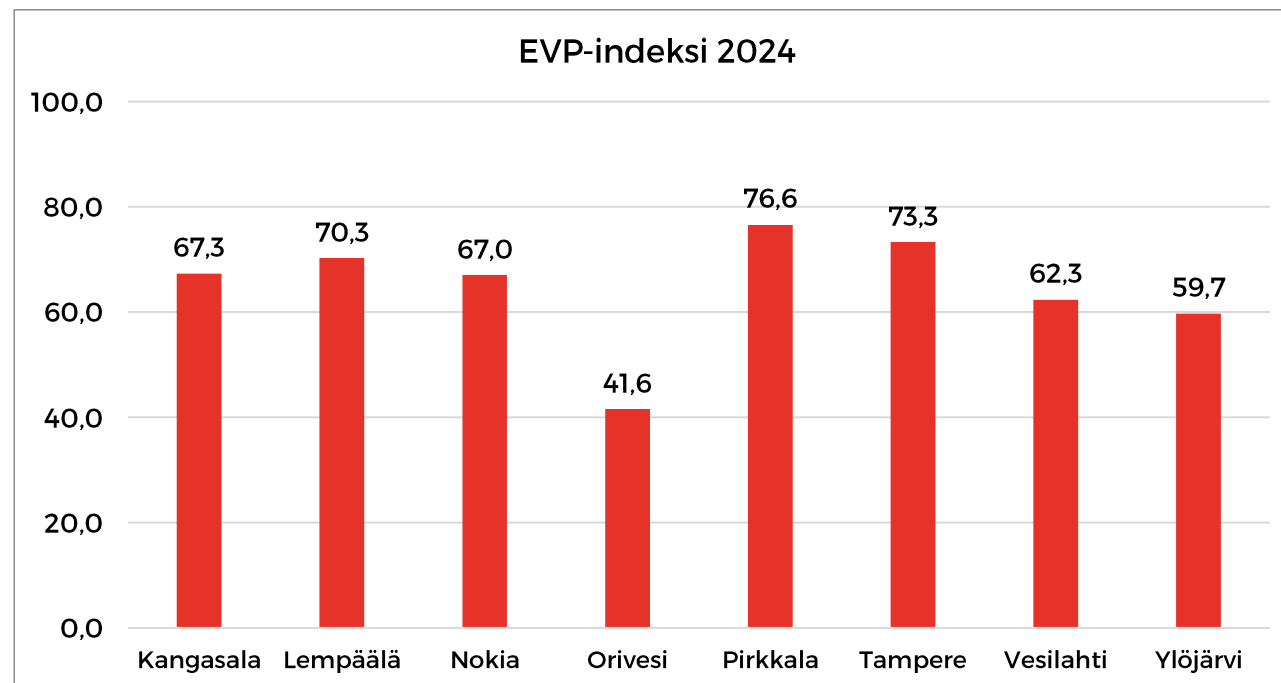
Verrokkiryhmä	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2019	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2023 ↑	Muutos abs. 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Mustasaari	17,8	16,8	-1,0	158
Ylöjärvi	16,2	14,1	-2,1	173
Kangasala	15,7	13,6	-2,1	177
Vihti	10,3	9,5	-0,8	201
Nurmijärvi	1,7	1,4	-0,3	269

2. Tampereen kaupunkiseudun EVP- indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli 73,6 vuonna 2024. Kaupunkiseudun elinvoimaindeksi oli 63,7 ja vetovoimaindeksi 83,5.

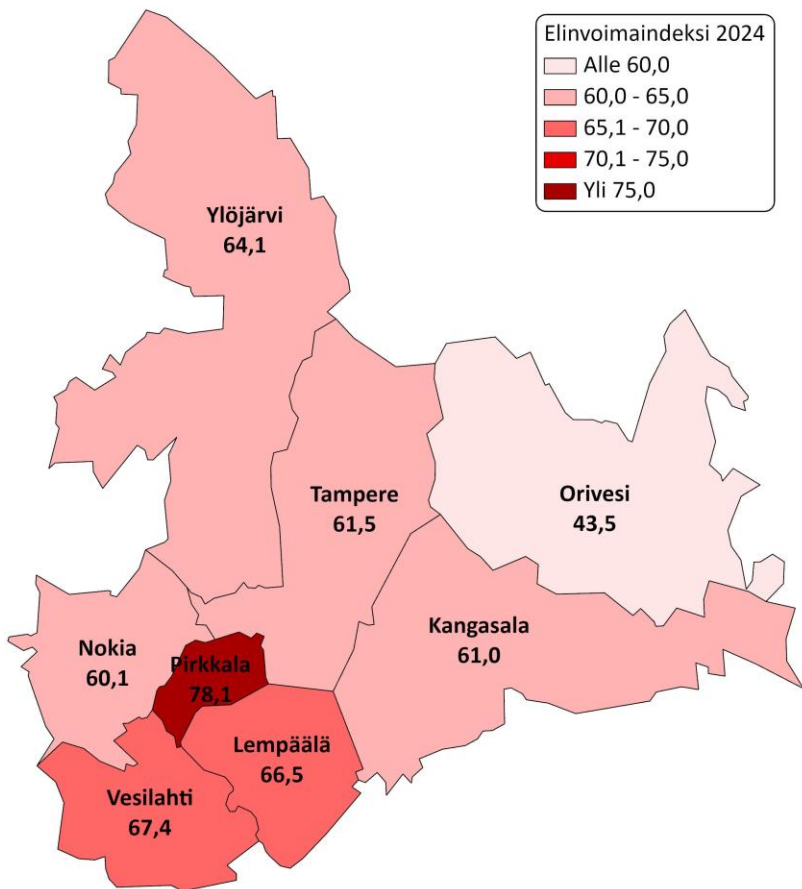
- **Tampereen kaupunkiseudulla EVP-indeksi oli vahvin** Pirkkalassa (76,6), Tampereella (73,3) sekä Lempäälässä (70,3) ja heikoin Orivedellä (41,6), Ylöjärvellä (59,7) sekä Vesilahdessa (62,3).
- **Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli heikompi kuin** pääkaupunkiseudulla, mutta vahvempi kuin Oulun ja Turun seuduilla.
- Tampereen kaupunkiseudulla elinvoimaindeksi oli selkeästi heikompi kuin pääkaupunkiseudulla johtuen erityisesti heikommasta talouslukuindeksistä ja sairastavuusindeksistä, mutta myös tulonsaajien mediaanitulot ja yritysverustanta olivat selkeästi alhaisemmat.
- Vetovoimaindeksi oli sen sijaan lähes samaa tasoa pääkaupunkiseudun kanssa. Tampereen kaupunkiseudulla on erittäin vahvat luvut muun muassa väestönkehityksessä, 15-34-vuotiaiden nettomuutossa, rakennustuotannossa, alueen sisäisissä muutoissa sekä opiskelijoiden osuudessa.
- **Manner-Suomessa EVP-indeksi oli vahvin** Espoossa (81,9), Helsingissä (80,4) ja Kittilässä (80,3). EVP-indeksi oli heikoin Kaavilla (18,9), Kyyjärvellä (19,0) ja Pyhäjärvellä (19,9).

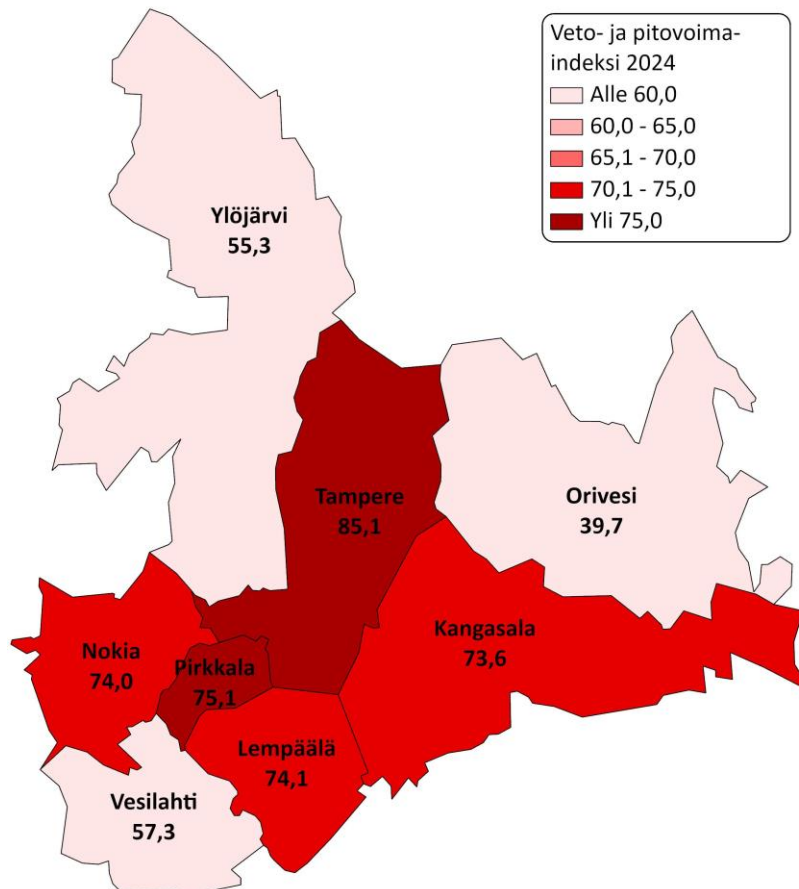
Verrokkiryhmä	Elinvoimaindeksi 2024	Vetovoimaindeksi 2024	EVP-indeksi 2024
Pääkaupunkiseutu	79,4	84,1	81,7
Tampereen kaupunkiseutu	63,7	83,5	73,6
Turun seutu	62,8	80,6	71,7
Oulun seutu	58,3	70,6	64,5

EVP-indeksi Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

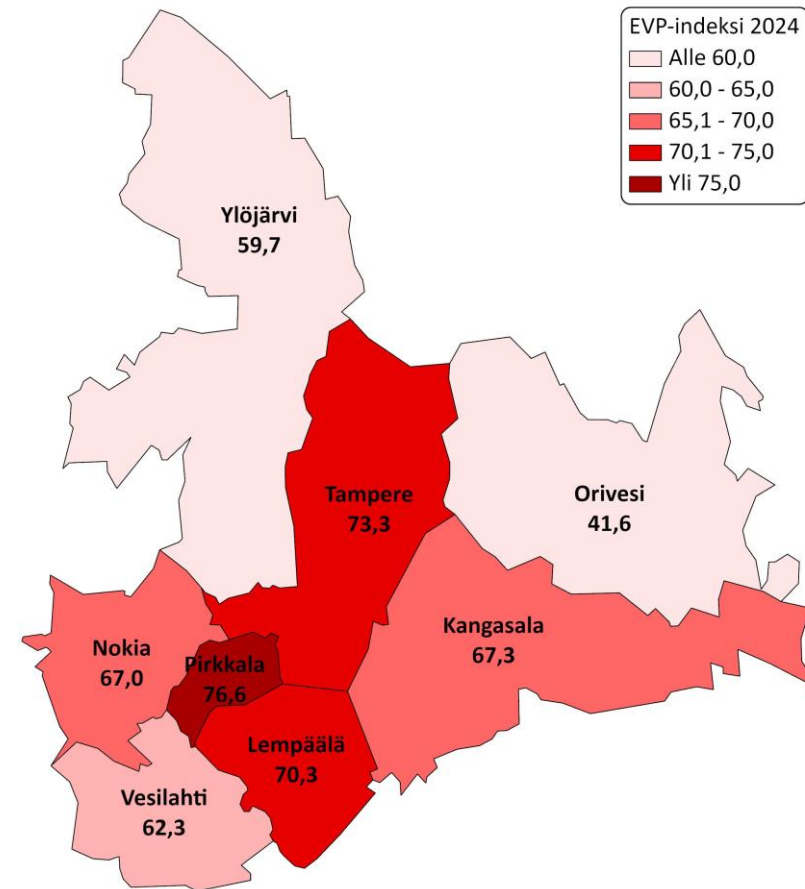
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

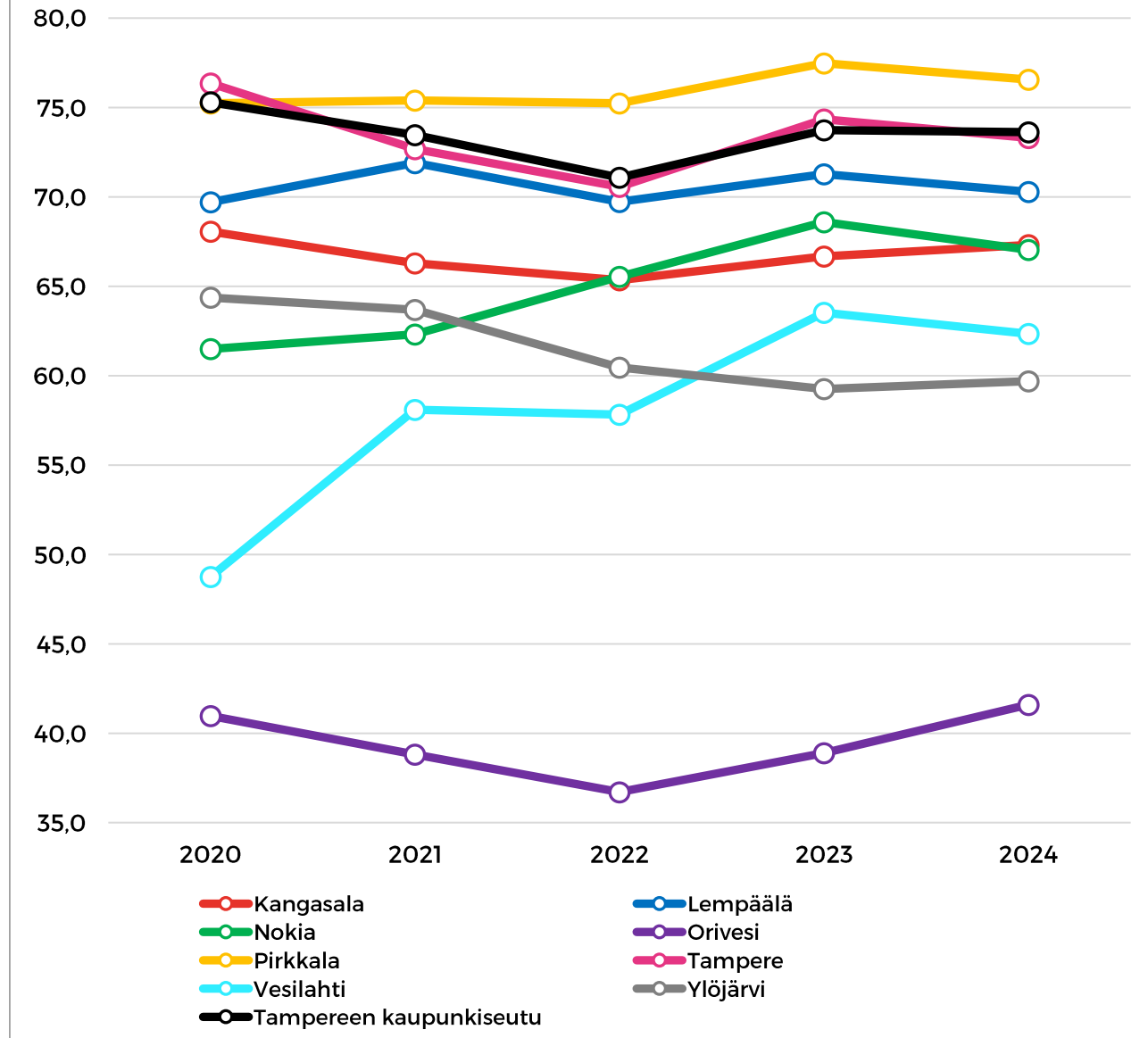

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksin kehitys

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi laski 1,7 vuosien 2020-2024 aikana. Elinvoimaindeksi laski 2,6 ja veto- ja pitovoimaindeksi 0,7 ajan-jakson aikana.

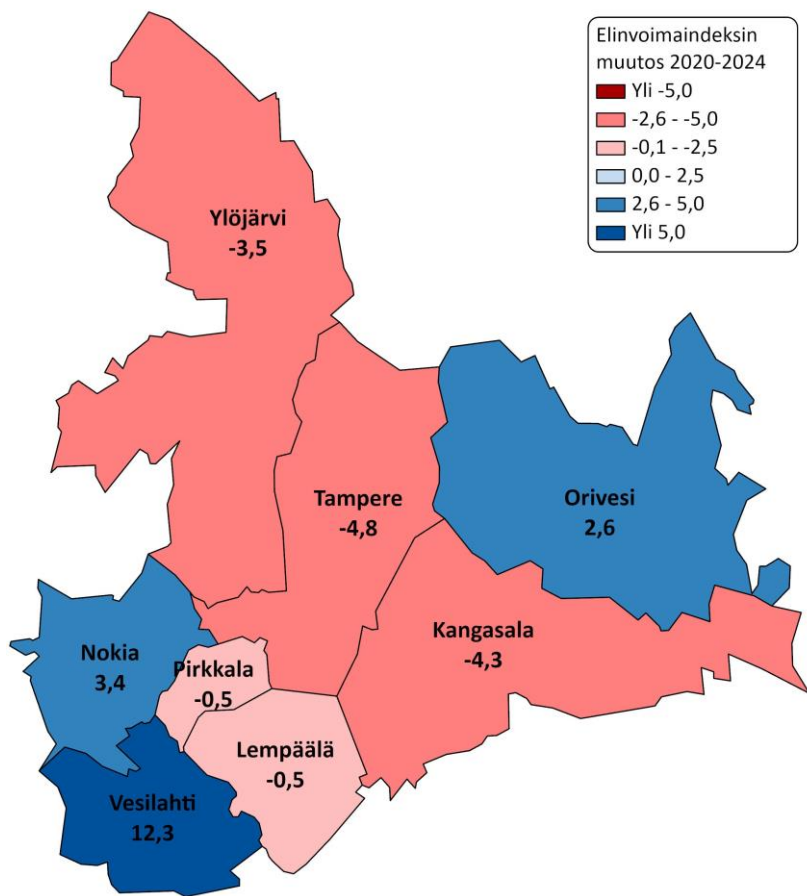
- Kaupunkiseudun indeksin laskun taustalla on erityisesti talouslukuindeksin heikempi vahvistuminen verrattuna muuhun maahan sekä sairastuvuusindeksin heikkeneminen.
- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi kasvoi viidessä kunnassa ja laski kolmessa kunnassa vuosien 2020-2024 aikana.
- Indeksia kasvoi Vesilahdessa (+13,6) Nokialla (+5,5), Pirkkalassa (+1,3), Lempäälässä (+0,6) ja Orivedellä (+0,6).
- Vesilahden indeksin kasvu oli toiseksi suurinta koko maassa!
- Indeksia laski sen sijaan Ylöjärvellä (-4,7), Tampereella (-3,1) ja Kangasalla (-0,8).

EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

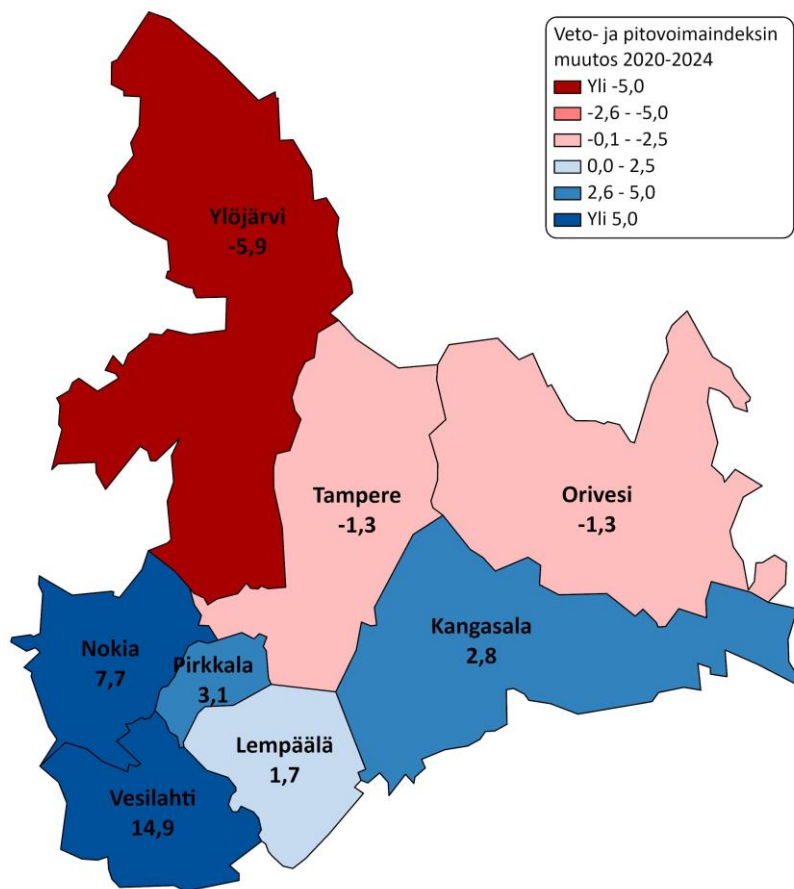

EVP-indeksin muutos Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

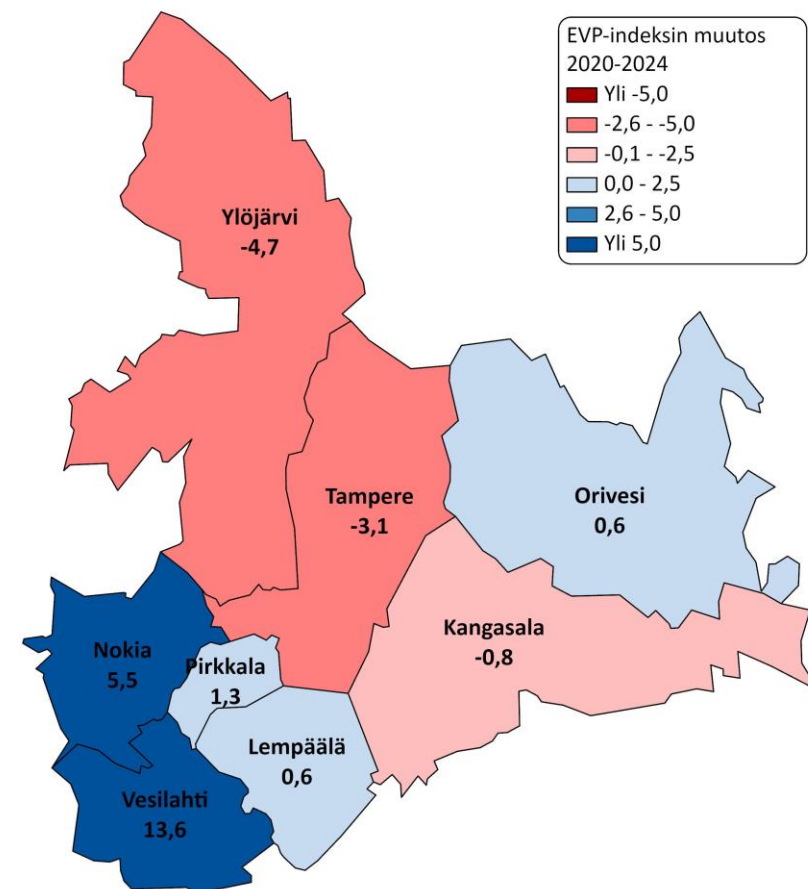
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

3. EVP-indeksin tausta ja lukuohje

Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksiin valitut muuttujat

Indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seuranta*. Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verrokkialueisiin nähden se sekä avataan tarkemmin indeksin taustalla vaikuttavien muuttujien kehitystä.

Indeksi pitää sisällään **10 + 10 avainmuuttujaa**, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-, koulutus- ja terveysdynamiikkaan.

Veto- ja pitovoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden väestö- ja vetovoima, asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan dynamiikkaan.

10

ELINVOIMA

- Tulonsaajien mediaanitulot 2023
- Yritystiheys 2023
- 34–44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2023
- Työpaikkaomavaraisuusaste (%) 2023
- Taloudellinen huoltosuhde 2023
- Työpaikkamuutos % (avoin sektori) viimeisen kolmen vuoden aikana (2021-2023)
- Talouslukuindeksi 2023
- Yrityisperustana (1 000 as. kohden) 2023
- Koulutustasoindeksi 2023
- Sairastavuusindeksi 2022

+

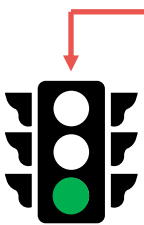
10

VETO- JA PITOVOIMA

- Väestönmuutos 2019–2023 (%)
- MDI:n väestöennuste 2023-2040 (%)
- Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Vanhojen asuntojen neliöhinnat (€) 2023
- Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä (%) 2023
- Opiskelijoiden osuus väestöstä (%) 2023
- 15–34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Kesäasukkaiden määrä (100 as. kohden) 2023

*Osalla Tampereen seudun kunnista on käytössä [Kuntakortti-palvelu](#), josta löytyy vielä kattavampi tarkastelu kunnan tilannekuvasta ja kehityksestä teemoittain. EVP-indeksi tukee Kuntakorttipalvelun rinnalla kuntien ja alueiden strategiatyötä ja elinvoiman jatkuvaa seuranta.

Liikennevalo kertoo onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

LUKUOHJE

Keskeinen nosto muuttujasta kunnan osalta sekä miten se vertautuu suhteessa muihin samankokoisiin kuntiin.

Keskeiset huomiot miten kunnan arvo vertautuu koko maahan sekä Tampereen kaupunkiseudun lukemiin nähden muuttujan osalta. Lisäksi vertaillaan kunnan lukemaa suhteessa valittuun verrokkiryhmään.

Nosto koko maan arvosta muuttujan osalta sekä parhaiten ja heikoiten menestyneiden kuntien arvot.

**KUVIO MUUTTUJAN KEHITYKSESTÄ
VIIMEISEN VIIDEN VUODEN AIKANA**

**TAULUKKO MUUTTUJAN ARVOISTA
VERROKKIRYHMÄN KUNNISSA**

MITEN EVP-ANALYYSI TOTEUTETTIIN

Analyysin aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja analyysin kohteena olivat Manner-Suomen 293 kuntaa 1.1.2024 alueluokituksen mukaisesti. Mäntyharjun ja Pertunmaan kuntaliitosta ei ole vielä otettu huomioon, koska osasta muuttujista ei ole saatavilla dataa vielä tämän osalta.

Jokaisen muuttujan tieto kerättiin kuntakohtaisesti. Indeksissä jokaiselle kunnalle annettiin muuttujakohtaisesti arvo 0–100 kunnan arvon persentiiliin perusteella siten, että *vahvin* arvo saa aina arvon **100** ja *heikoin* arvon **0**. Kaikki muut arvot sijoittuivat näiden arvojen väliin.

Indikaattorien arvoista aggregoitiin molemmat indeksit, jotka perustuvat kaikkien käytettyjen indikaattorien keskiarvoon. *Molempien* indeksien indikaattorien keskiarvosta muodostetaan alueen EVP-indeksi, joka kuvaa alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimadynamiikan positiota suhteessa kaikkiin muihin kuntiin.

Kaikki muuttujat olivat *painottomia* eli samanarvoisia suhteessa toisiinsa paitsi talouslukuindeksi, jonka painoarvo oli kaksi. Tulokset laskettiin erikseen sekä elinvoima- että veto- ja pitovoimaindeksin osalta sekä lopuksi yhteistuloksena molempien indeksien perusteella.

HUOM! Tulkintojen osalta on huomioitava se, ettei indeksistä voi suoraan päätellä alueen *absoluuttisen* aluekehityksen tilaa, vaan alueen position poikkileikkaustilanteessa suhteessa muihin Manner-Suomen kuntiin tai kuntatyyppiin.

0—100

EVP-INDEKSISSÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET VIIME PÄIVITYKSEN JÄLKEEN

EVP-indeksissä on tapahtunut jonkin verran muutoksia viime päivitykseen jälkeen.

Elinvoimaindeksissä **talouslukuindeksi** on korvannut kaksi muuttujaa: verotulot asukasta kohden sekä kertyneen ylijäämän. Tämän vuoksi talouslukuindeksin painoarvo on 2-kertainen verrattuna muihin muuttujiin.

Talouslukuindeksi yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä. Kasvava talousluku voi viitata joko kuntatalouden vahvistumiseen (esim. hyvä vuosikate, hallittu velkataso) tai verotulojen kasvuun (esim. korkea tulovero tai kiinteistövero). Laskeva talousluku voi tarkoittaa esimerkiksi tulorahoituksen heikkenemistä tai kasvavaa velkaantumista, mikä voi lisätä tulevia talouden haasteita. Talousluvun laskennassa indeksiin otettiin mukaan konsernitason tarkastelu, joka kuvaa paremmin kuntien vapaaehtoisen toiminnan panostuksen vaikutusta kokonaisuuteen. Joillakin kunnilla tuloksen ja taseen yhteinen kokonaistilanne heikkenee mikä on seurausta siitä, että elinvoiman kasvattamiseksi kunnan on ollut pakko panostaa myös velkarahoitukseen. Useilla kunnilla joudutaan kasvua rahoittamaan omaisuuden myynnillä. Tämä voi heikentää erityisesti suurten, kasvussa olevien kuntien taloutta.

Talousluku muodostetaan laskemalla yhteen kunnan tuloveroprosentin poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, kunnan kiinteistöveroprosenttien poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, konsernin vuosikate sekä konsernin nettolainakanta, joka jaetaan kahdeksalla. Konsernin nettolainakanta käsittää tässä konsernin lainakannan, vuokratuut, rahavarat sekä antolainat. Euromäärä jaetaan kahdeksalla kuvaamaan lainojen maturiteettia. Yhteenlaskun suorittamiseksi kiinteistöveroprosenttien poikkeama keskiarvosta muutetaan euromääräiseksi. Euromääräiset mittarit (vuosikate, nettolainakanta, kiinteistöveroprosenttien poikkeama) muutetaan vielä veroprosenttiyksiköiksi, joka lasketaan jakamalla kunnallisverotuksen maksuunpanot kunnan veroprosentilla.

Elinvoimaindeksiin on lisätty myös **uudeksi muuttujaksi yritysperustana 1 000 asukasta kohden**. Yritysperustanta kuvaa alueella aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten erotusta ja hyvin yritysdynamiikkaa.

Veto- ja pitovoimaindeksin laskennassa ei ole tapahtunut mitään muutoksia muuttujien osalta viime päivityksen jälkeen.

Elinvoimaindeksin muuttujalista

Tulonsaajien mediaanitulot = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien tulonsaajien mediaanituloja. Mediaanitulo on kunnan kaikkien tulonsaajien keskimmäisen tulonsaajan tulo.

Yritystiheys = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien toimivien yritysten toimipaikkojen määrää 1000 asukasta kohden.

35–44-vuotiaiden työllisyysaste = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten prosenttiosuutta 35–44-vuotiaasta väestöstä.

Työpaikkaomavaraisuus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella työssäkäyvien ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaoma-varaisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

Taloudellinen huoltosuhde = Muuttuja kuvaa kunnan työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä suurempi luku, sitä enemmän työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia kunnassa on suhteessa työllisiin.

Avoimen sektorin työpaikkamuutos = Muuttuja kuvaa kunnan yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikkojen muutosta.

Talouselukuindeksi = Muuttuja yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä.

Yrityksperustanta = Muuttuja kuvaa kunnan aloittaneiden yritysten ja lopettaneiden yritysten erotusta.

Koulutustasoindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettujen korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Esim. koulutusindeksi 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Sairastavuusindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, jonka vertailuluku on 100. Mitä pienempi kunnan luku on, sitä terveempää väestö on. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on koko sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

Veto- ja pitovoimaindeksin muuttujalista

Väestönmuutos = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta.

MDI:n väestöennuste = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta perusuran skenaariossa vuosien 2023-2040 aikana.

Työllisten nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1000 asukasta kohden.

Sisäisten muuttojen vilkkaus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella tapahtuneiden muuttojen määrää 1000 asukasta kohden.

Valmistuneet asunnot = Muuttuja kuvaa kunnan alueella valmistuneiden uusien asuntoja määrää 10 000 asukasta kohden.

Vanhojen asuntojen neliöhinnat = Muuttuja kuvaa kunnan alueella olevien vanhojen asuntojen (muu kuin uudistuotanto) neliöhintoja.

Ulkomaalaistaustaisten osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kunnan väestöstä. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalais-taustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

Opiskelijoiden osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden, jotka ovat päätoimisia opiskelijoita, suhteellista osuutta kunnan väestöstä.

15-34-vuotiaiden nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan 15-34-vuotiaiden muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1 000 asukasta kohden.

Kesäasukkaiden määrä = Muuttuja kuvaa kunnan kesäasukkaiden lukumäärää 100 asukasta kohden, joka lasketaan kesämökin omistajan asuntokunnan henkilöiden yhteismäärästä. Kesäasukkaiden lukumäärään ei ole laskettu mukaan henkilöitä, joiden kesämökki sijaitsee asuinkunnassa. Perikuntien omistamia, yhteisomistuksessa olevia tai ulkomaalaisten omistamia kesämökkejä ei ole voitu huomioida kesäasukkaiden lukua laskettaessa.

Kiitos!

[mdi.fi](https://www.mdi.fi)

[@MDIfriends](https://twitter.com/MDIfriends)

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

MDI

Part of FCG.